

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 22, nr. 647, 16 decembrie 2013, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Sărbători fericite! La mulți ani!

CONCERT DE CRĂCIUN

*Cetina verde
de brad,
Pe sub care
am colindat...*

Într-o frumoasă zi de decembrie, joi, pe 12, la ora 13.00, întreg sediul Universității Spiru Haret din Berceni 24 răsună de clinchetul vesel al colindelor tradiționale, iar minunatul *Hol Monumental* era scaldat în lumini colorate și împodobit ca în povești, cu un brad imens ce se apleca sub greutatea podoabelor și cadourilor. Toată această atmosferă nu avea decât să pregătească surpriza zilei, și anume concertul special al studenților și cadrelor didactice

din cadrul Facultății de Arte cu ocazia Sărbătorilor de Crăciun 2013. Publicul numeros încă se foia când, la un semn, un grup de tineri colindători de pe meleaguri rămnice, care se autointitulează *Mugurașii rămnicești*, îndrumați de către

mentorul lor de suflet, Auraș Stoica, au început să cânte. În liniștea nou apărută s-au auzit colindele: *La sculați boieri bogați, Astăzi este zi mareață, Plugușorul, Am plecat să colindăm, Steaua, Sorcova*. Publicul a răsplătit cu aplauze

pe tinerii colindători, iar Moș Crăciun a împărțit daruri talentaților copii care ne-au vizitat aici, la sediul nostru de suflet, cu urări specifice acestei sărbători dragi nouă și tuturor creștinilor.

(Continuare în pag.3)

Protecția datelor și protecția proprietății intelectuale în activitatea de cercetare

Institutul Central de Cercetare Științifică a organizat joi, 12 decembrie, la Sala Senatului, workshop-ul *Protecția datelor și protecția proprietății intelectuale în activitatea de cercetare*, la care au fost invitați să participe toți cercetătorii din cadrul Universității Spiru Haret. Evenimentul face parte din seria măsurilor și acțiunilor descrise în *Strategia de Resurse Umane pentru Cercetători*, ce va fi implementată la nivelul Universității Spiru Haret pentru a îmbunătăți mediul de cercetare, pentru a răspunde mai bine nevoilor cercetătorilor.

(Continuare în pag.3)

Foto: Mihăiță ENACHE

BRAVO! BRAVISSIMO!

*Terapii cehoviene
și
Recviem pentru un iepuraș
la Festivalul Internațional de Teatru LUDIC
— Iași, 10-14 decembrie, 2013*

Bucuria noastră, a cadrelor didactice din cadrul Departamentului Arte al Facultății de Arte din cadrul Universității Spiru Haret, este aceea că, în urma selecțiilor efectuate pentru Festivalul Internațional de Teatru LUDIC, în competiție au intrat și spectacolele anului III, specializarea *Artele Spectacolului (Actorie)*, respectiv *Terapii cehoviene*, după A. P. Cehov (spectacol coupee din piesele *Ursul* și *Cerere în căsătorie*), în regia conf. univ. dr. George Grigore și asist. univ. drd. Cristian Toma, și *Recviem pentru un iepuraș*, de Mihai Ignat, în regia de scenă a asist. univ. drd. Dana Voicu.

(Continuare în pag.3)

Facultatea de Arhitectură

CONFERINȚĂ. Vineri, 13 decembrie, în sala Senatului Universității Spiru Haret, arhitectul Călin Negoescu, partener al *Westfourth Architecture*, a susținut o conferință, adresată în mod special studenților de anul V de la Facultatea de Arhitectură, cu tema *turnurilor de birouri*, dar la care au participat și studenții din anii mai mici.

COPIII MĂ ÎNTREABĂ CÂND MAI VIN STUDENȚII

La Școala specială nr. 5 din București a avut loc o acțiune umanitară a studenților din anii I și II ai Facultății de Educație Fizică și Sport. Coordonați de cadrele didactice ale universității, hăreștiții au împărțit pachete cu dulciuri copiilor.

(Continuare în pag.3)

PREUNIVERSITARIA

**COLEGIUL TEHNOLOGIC
GRIGORE CERCHEZ**

- pagina 4

În sprijinul participanților la învățământul preuniversitar, TVH propune, prin emisiunea *PREUNIVERSITARIA*, consultații pentru elevii din clasele a opta și a douăsprezecea:

- Matematică, Limba și literatura română, Fizică, Chimie, Istorie, Geografie – pentru bacalaureat;
- Matematică, Limba și literatura română – pentru evaluarea națională.

Preuniversitaria, orele 15-16: ● bacalaureat – de luni până joi ● evaluare națională – vineri

TVH poate fi urmărită pe RCS-RDS și UPC (digital) Dolce (satelit) precum și pe www.tv-h.ro/iphone/ipad

OM DE SĂRBĂTORI

Mioara VERGU-IORDACHE

Sunt momente în viață când nu mai vezi... rostul. Se adună toți norii și vântul risipește orice urmă de optimism. Atunci, fiecare reacționează după fire și educație. Unii forează în adânc după motive care merită, alții cad în misticism, alții se lasă duși de val până la un țărn, câteodată cunoscut, câteodată, nu. Toți avem nevoie, atunci, de cineva, de un prieten. Un prieten „bogat”. Bogat în bunătate, iubire, înțelegere, generozitate. Cei mai mulți avem acel/acei prieten/prieteni.

Există oameni pentru care sentimentul lipsei rostului este permanent. Aceștia sunt semenii noștri care nu au un prieten „bogat”. Suntem conștienți de acest lucru. Ne îmbrăcăm haina bogatului (în bunătate, iubire, înțelegere, generozitate) și, periodic, ne îndreptăm spre oamenii fără speranță.

Dar... uităm că și ei trăiesc în fiecare zi din an. Ca și noi. Și mă întreb, dacă putem fi „bogați” de sărbători, marile sărbători ale creștinătății, de ce suntem așa de „săraci” în rest...

Îmi povestea o persoană dragă mie o întâmplare cu tălc. Drumul profesional a dus-o într-un orfelinat. S-a întâmplat ca unul dintre copiii, care întâmpină pe orice adult cu apelativul „mama” sau „tata”, după caz, să-i atragă atenția mai mult decât ceilalți. Sentimentul a fost reciproc. Și-atunci, în vizitele făcute, îi oferea copilului tot ce acesta își dorea de la ea: o eșarfă, o bijuterie, de mâncare... Începuse să sădească în sufletul copilului iubirea, încrederea, siguranța. Ceea ce a făcut din iubire, din sentiment sincer, era să se transforme într-o dramă, dacă nu ar fi avut în preajmă un „înțelept”. Acesta i-a atras atenția că speranța sădită de ea va erupe într-o mare deznădejde, în neferice, atunci când nu va mai putea să meargă la acel copil. Câtă dreptate!

De aceea, sunt bucurioasă când văd mobilizarea semenilor în ajutorarea celor nefericiți, în ajunul sărbătorilor, însă, atât de tristă, pentru că mi se pare că bucuria adusă „de sărbători”, dacă nu se permanentizează de-a lungul anului, pare mai mult o plată în contul rătăcirilor noastre de peste an. Mi se pare că doar ne liniștim conștiința, că mituim judecata divină.

Oamenii – copii și adulți, sănătoși și bolnavi – ar trebui să se bucure de „bogația” noastră nu numai în pragul sărbătorilor! Gândul bun, înțelegerea, iubirea, implicarea, generozitatea sunt averea pe care o putem împărți în tot timpul anului. Nu costă decât puțin timp și un zâmbet.

Omule de Sărbători, fii OM de fiecare zi!

Implementarea proiectului POSDRU/86/1.2/S/60720 Dezvoltarea și implementarea unui sistem de monitorizare, îmbunătățire continuă și evaluare a calității în învățământul superior deschis și la distanță pe baza indicatorilor de performanță și standardelor internaționale de calitate - Acronim: ODEQA

OBIECTIVE ȘI INDICATORI DE REZULTAT

În era cunoașterii și a dezvoltării tehnologiei informației și comunicării procesul educațional tradițional (față în față) este completat și/sau înlocuit de Învățământul Deschis și la Distanță (IDD) (incluzând e-learning) ca oportunitate care oferă persoanei care învață posibilitatea de a se integra în procesul educațional atunci când are timp, folosind ritmul propriu de învățare și din locația aleasă.

Proiectul ODEQA vine în sprijinul învățământului superior din România, oferind instrumente inovative, integrate, bazate pe standardele de excelență folosite la nivel european și internațional pentru dezvoltarea acestei forme de învățământ superior.

Obiectivul general al proiectului îl constituie îmbunătățirea calității învățământului superior din România prin formularea, validarea și instituirea unei metodologii și a unor proceduri de monitorizare, îmbunătățire și evaluare a învățământului Deschis și la Distanță în conformitate cu standardele internaționale specifice de calitate.

Obiectivele specifice vizează concepția, proiectarea, implementarea, testarea și diseminarea unor instrumente eficiente și performante de asigurare a calității în învățământul superior, care vor permite satisfacerea obiectivului general:

- elaborarea unei metodologii de auditare privind calitatea învățământului la distanță;
- definirea unui sistem de indicatori de performanță privind calitatea învățământului la distanță și a sistemului de benchmarking;
- elaborarea unui sistem de auditare a calității învățământului la distanță bazat pe standardele AICC, SCORM și modelul

E-xcellence (2009), elaborat de *European Association of Distance Teaching Universities* (EADTU);

- satisfacerea nevoilor de informare, documentare, a specialiștilor în domeniu, prin crearea unui centru de resurse online, care să cuprindă informații și exemple de bună practică privind asigurarea calității învățământului superior la distanță;
- elaborarea și implementarea unor programe de formare continuă adresate specialiștilor din structurile de asigurarea calității ale universităților cu

învățământ la distanță, din Autoritatea Competentă și din structurile manageriale ale universităților;

- inițierea și implementarea unor cursuri de instruire în vederea formării unor „manageri ai calității” (specialiști) și „reprezentanți ai managementului calității” (studenți) pentru grupele țintă.

Grupul țintă în cadrul proiectului este format din următoarele categorii de persoane:

- experți în evaluare și acreditare din comisiile de asigurare a calității în învățământul superior, la nivel național
- membri ai comisiilor de asigurare a calității la nivel de universitate/facultate
- membri ai comisiilor/structurilor de conducere din universități și facultăți
- personal cu funcții de conducere, monitorizare, evaluare și control în învățământul superior
- personal implicat în dezvoltarea și managementul calificărilor și Cadrului Național al Calificărilor în Învățământul Superior, la nivel de sistem
- personal implicat în elaborarea politicilor în învățământul superior
- personalul implicat în dezvoltarea și managementul calificărilor la nivel de universitate/facultate
- studenți
- personal implicat în dezvoltarea programelor de studii universitare.

În constituirea grupului țintă se respectă principiile egalității de șanse și non-discriminării.

Rezultatele anticipate ale proiectului sunt:

- *Cartea albă* a calității învățământului la distanță românesc, așa cum este ea văzută de principalii beneficiari, studenții, și de către cadrele didactice.

- Sistem de audit și self-audit al calității în învățământul la distanță cu particularizare pentru e-learning, sistem bazat pe ISO 9001-IWA 2:2007, Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001:2000 in education și ISO/IEC 19796-3:2009.
- Sistem de benchmarking a calității învățământului deschis și la distanță pe baza indicatorilor cheie de performanță.
- Sistem de auditare a calității e-learning-ului pe baza standardelor AICC și SCORM, cu particularizare pe e-learning după modelul E-xcellence (EUADTU, 2009).

- Un centru de resurse online adresat specialiștilor în domeniu, care să cuprindă informații și exemple de bună practică privind asigurarea calității învățământului superior deschis și la distanță.
- Program de formare continuă adresat specialiștilor din compartimentele de asigurarea calității din universități, specialiști din Autoritatea Competentă și din structurile manageriale ale universităților (membri ai comisiilor de calitate, management, personal implicat în programe de studii, personal implicat în managementul calificărilor etc.) finalizat cu studenți care obțin calitatea de „Reprezentanți ai managementului calității- RMC”.

Activitățile proiectului s-au referit, în ultimele etape, la organizarea de cursuri sau ateliere de lucru pe teme de management al calității în învățământul superior, inclusiv în ID, în scopul diversificării formelor de pregătire și dezvoltarea abilităților de reprezentare avansată a concepțiilor despre calitate a grupului țintă.

În contextual derulării proiectului, s-a organizat participarea studenților și cadrelor didactice la seminarii/work-shops legate de domeniul calității, în vederea acumulării de know-how precum și a cunoașterii amănunțite a stadiului performanțelor din învățământul la distanță la nivel internațional și național.

S-a recurs la organizarea unor sesiuni specifice de lucru, care au ca tematică egalitatea de gen, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă și protecția mediului înconjurător.

Alte activități se referă la crearea unor materiale de tip ghid de bune practici pentru cercetările privind calitatea, schimburi de experiență și bune practici între partenerii din proiect, realizarea de rapoarte de calitate de către experți împreună cu membrii grupului țintă.

Crearea unor baze de date privind calitatea în IDD, organizarea de seminarii științifice periodice la nivelul centrelor de cercetare pe teme de interes, organizarea de conferințe cu participare internațională sunt doar alte câteva dintre demersurile regăsite în cadrul operațional al proiectului.

Aplicația web Baza de cunoștințe cu proceduri de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD

ROL ȘI IMPACT

Obiectivul general al proiectului ODEQA derivă din *Agenda Lisabona* și din cerințele societății bazate pe cunoaștere, care implică pregătirea unor specialiști cu înaltă calificare, capabili să învețe pe tot parcursul vieții (*life long learning*) și în diverse contexte de formare și instruire, adecvate secolului XXI. Învățământul superior este vârful de lance al acestor schimbări. Un învățământ superior de calitate, deschis, flexibil și care oferă oportunități multiple de învățare, va conduce la transformări de substanță economice și sociale. De aceea, realizarea unor metodologii pentru monitorizarea, îmbunătățirea continuă și evaluarea calității învățământului la distanță la nivel european și internațional, precum și instruirea factorilor de specialitate din instituțiile de învățământ superior, a celor de supraveghere și a studenților -parteneri în asigurarea și evaluarea calității - va constitui un pas important în realizarea performanței globale a universităților din România.

În acest cadru generos, prin aplicația web *Baza de cunoștințe cu proceduri de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD* se dovedește că are rol și impact în asigurarea și îmbunătățirea calității învățământului IDD.

În cadrul proiectului, o Bază de cunoștințe (în engleza *knowledge base*) este o componentă a unui sistem expert (sau, mai general, a unui sistem de baze de cunoștințe) care conține cunoștințe ale domeniului de expertiză, actualizate prin faptele introduse de utilizator. Motorul de inferențe (în engleza *inference engine*) este o componentă a unui sistem expert /sistem de baze de cunoștințe care conține elementele de control al rulării programului, care servește evaluării calității învățământului la distanță.

Procedurile de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD sunt fericit asociate cu elaborarea de metodologii de auditare privind calitatea învățământului la distanță și cu definirea unui sistem de indicatori de performanță privind calitatea învățământului la distanță și a sistemului de benchmarking.

De altfel, satisfacerea nevoilor de informare, documentare, a specialiștilor în domeniu este îndeplinită prin crearea acestui centru de resurse online care cuprinde

informații și exemple de bună practică privind asigurarea calității învățământului superior la distanță.

Procedurile de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD ajută la elaborarea și implementarea unor programe de formare continuă adresate specialiștilor din structurile de asigurarea calității ale universităților cu învățământ la distanță, din Autoritatea Competentă și din structurile manageriale ale universităților.

Inițierea și implementarea unor cursuri de instruire în vederea formării unor „manageri ai calității” (specialiști) și „reprezentanți ai managementului calității” (studenți) pentru grupele țintă beneficiază de rezultatele consultării aplicației web denumită *Baza de cunoștințe cu proceduri de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD*. Aplicația poate favoriza acțiunile educaționale complexe de formare a unor specialiști care să dispună de competențele teoretice și abilitățile practice de organizare, conducere și administrare ale unui sector program de învățământ la distanță.

Consultarea bazei de cunoștințe cu proceduri de bună practică are menirea să încurajeze spiritul gândirii libere, al înnoirii cunoștințelor și al ridicării învățării moderne prin promovarea programelor de educație la distanță, în special în domeniile cerute de reconversia profesională, precum și ale celor de învățământ cu frecvență redusă.

Calitatea procesului educațional a devenit o componentă de importanță majoră pentru instituțiile de învățământ superior și, în mod special, pentru acele instituții care oferă programe de învățământ la distanță (ID) și cu frecvență redusă (IFR).

Programele de studii în regim ID și IFR au devenit în ultimele decenii componente importante ale ofertei educaționale a universităților. Acest tip de programe facilitează semnificativ accesul la educație. Flexibilitatea orarului, utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicație, metodele educaționale atractive, gama largă de specializări oferite și adaptate la exigențele pieței muncii fac din învățământul la distanță o alternativă extrem de atractivă pentru mulți dintre aceia care activează deja în câmpul muncii. De aceea, consultarea bazei de cunoștințe cu proceduri de bună practică oferă

ocazia de a înregistra numărul crescând al programelor de studii de tip ID și IFR oferite de universități, răspunzând astfel așteptărilor sporite ale studenților față de calitatea serviciilor educaționale, precum și în a satisface caracterul specific al resurselor și costurilor pe care le presupune educația la distanță.

Bunele practici în domeniu au generat necesitatea pentru adoptarea și implementarea unor instrumente eficiente de management al calității în învățământul la distanță și cel cu frecvență redusă. Desigur, programele de instruire, formare și constientizare, precum și schimbările de bune practici, respective accesul la o bază de date a cunostintelor în domeniu, contribuie la îmbunătățirea managementului universitar, la creșterea capacității instituțiilor de învățământ superior de a furniza calificări superioare, adaptate cerințelor în schimbare ale pieței muncii.

Opțiunea în cadrul proiectului *Dezvoltarea și implementarea unui sistem de monitorizare, îmbunătățire continuă și evaluare a calității în învățământul superior deschis și la distanță pe baza indicatorilor de performanță și standardelor internaționale de calitate* pentru studiul bunelor practici și sistemelor de comunicare în învățământul superior la distanță se sprijină pe motivații de natură teoretică, determinată de apariția unei forme alternative, moderne de educație universitară, educația la distanță, și alta utilitară, care analizează importanța demersului psiho-pedagogic coerent, bine fundamentat în proiectarea sistemelor de comunicare la distanță.

Prin proiect se confirmă că rezultatele consultării aplicației web denumită *Baza de cunoștințe cu proceduri de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD* ajută la implementarea noilor tehnologii comunicaționale în planul formării la distanță a viitorilor specialiști. Consultarea aplicației web asigură optimizarea competențelor profesionale, creșterea abilităților de lucru în sistem informatizat, dezvoltarea cooperării, dezvoltarea comunicării interpersonale și interinstituționale, îndepărtarea barierelor legate de distanță, costuri, timp, spațiu și generează noi modele și metode de educație și formare.

Prof.univ.dr. Ioan GÂF-DEAC

CALITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

– un angajament asumat

Proiectul *Dezvoltarea și implementarea unui sistem de monitorizare, îmbunătățire continuă și evaluare a calității în învățământul superior deschis și la distanță pe baza indicatorilor de performanță și standardelor internaționale de calitate*, Acronim: ODEQA - POSDRU/86/1.2/S/60720 (<http://www.odeqa.spiruharet.ro/>), cofinanțat prin Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 și implementat de către Universitatea Spiru Haret București și partenerii săi, Fundația Academia Comercială Satu Mare, Centrul pentru dezvoltare și inovare în educație – TEHNE și S.C.TUV Austria România, se apropie de finalizare.

Având în vedere angajamentul asumat chiar din denumirea proiectului, în luna noiembrie, s-au organizat mai multe evenimente de conștientizare, de formare în cadrul mai multor universități din țară, după cum urmează:

- *Conferință de conștientizare în asigurarea calității în studiile la IDD și a obiectivelor orizontale ale POSDRU (egalitate de șanse, inovație și TIC, îmbătrânire activă, abordare interregională):* București, Galați, Suceava;
- *Seminar de schimb de bune practici în asigurarea calității în învățământul superior, inclusiv în studiile la IDD:* București, Suceava;
- *Întâlnire studenți-profesori (cadre didactice universitare) pentru stabilirea „parteneriatului pentru calitate în IDD”:* București, Galați, Suceava;
- *Sesiuni de conștientizare a cadrelor didactice:* Galați, Brașov, Sibiu, Arad, Lugoj, Timișoara;
- *Curs reprezentant al calității,* destinat studenților: București, Câmpulung-Muscel, Craiova;
- *Curs reprezentant al managementului calității,* destinat cadrelor didactice universitare: Târgoviște.
- *Conferința „Baza de cunoștințe cu proceduri de bună practică pentru îmbunătățirea calității învățământului IDD”:* Ploiești, Târgu Jiu;
- *Conferința de finalizare a proiectului și de recunoaștere științifică a indicatorilor acestuia:* Ploiești, Târgu Jiu.

Informațiile furnizate în cadrul fiecărui eveniment au fost completate cu materiale specifice de conștientizare privind calitatea în învățământul superior și, implicit, de informare și publicitate aferente proiectului și sprijinului financiar nerambursabil alocat, distribuite tuturor participanților.

Pentru orice detalii și informații suplimentare, contactați: odeqa@spiruharet.ro sau accesați <http://www.odeqa.spiruharet.ro/>.

Ioan-Adrian TRIFAN

Opinia
națională

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon: 021 455 15 94; telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDAȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Gabriel Năstase (redactor șef),
Mihăiță Enache (fotoreporter),
Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Știmăți cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare. Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București. Telefon 021.316.97.88/ int.108.

UNIVERSITARIA

CONCERT DE CRĂCIUN
Cetina verde de brad,/ Pe sub care am colindat...

(Urmare din pag.1)

A urmat un program de colinde interpretate de *Corul de cameră* al Facultății de Arte din cadrul Universității Spiru Haret, specializarea *Pedagogie Muzicală*, dirijat de către lector univ. dr. Luminița Guțanu și asist. univ. dr. Aurel Muraru. În programul acestuia au fost: Gh.Cucu – *Mare minune*, Ioan D. Chirescu – *Bună dimineața la Moș Ajun*, Darius Pop – *Colindă din Sălaj*, Norman Luboff – *Amen*, Gelu Stratulat – *Urătură*. Georgiana Renciu (an II - solo voce) și Gheorghe Mât (an III - vioară), alături de lect. univ.dr. Fernanda Romila (la pian) au completat partitura acestor minunate colinde. Aplauzele ce au urmat au confirmat valoarea interpretării. A urmat un moment solo al studentului Marin

Asavei (an I - voce); clasa conf. univ. dr. Georgeta Pinghirciac), care ne-a prezentat compoziția *Colindăm* a lui Andrei Tudor. Programul a continuat cu o selecție de colinde din Maramureș, cu Oana Matei și Frații Mât, susținute de Oana Matei (voce), Gheorghe Mât (anul III - vioară), Cătălin Mât (saxofon) și George Liliac (an III - chitară). Au prezentat colindele *Bine te-am găsit creștine*, *Sosit-o praznicul iară și Tainic răsună în noapte*. Au fost interpretate apoi cântece de Crăciun de către Mihaela Pamfil Avrigeanu (an I - voce) și Bogdan Păunescu (an I - chitară), respectiv *Have yourself A Merry Little Christmas The First Noel*. Andreea Nina Achilov (an II - soprană) a cântat *Noel*, de Adam Adolf, urmată de Constantin Trașcă (an III - bariton) cu *aria lui Renato*, din opera *Bal mascat*, de Giuseppe Verdi. La pian, pentru a-i acompania pe mai tinerii studenți, s-a aflat colega noastră de departament, lector univ. dr. Dorina Arsenescu. Imediat au intrat în scenă Alina Dincă (an III - voce) și George Liliac (an III - chitară) cu *Let it snow și White x-mas*. În închiderea spectacolului au interpretat momentul *Christmas blues* - Andrei Rotariu (an I - chitară) și Adelina Chivu (an II - voce), având în cuprins melodiile *Who took the merry out of Christmas* - de Staple Singers și *Merry Christmas Baby* de Otis Redding. În brăduț luminile scânteiau tainic, Moș Crăciun își împărțea ultimele daruri copiilor, iar noi am aplaudat susținut interpretarea impecabilă a artiștilor implicați în acest concert.

Mulțumim pentru buna organizare colectivelor de cadre didactice din cadrul Facultății de Arte, decan, conf. univ. dr. Georgeta Pinghirciac, director de departament, conf. univ. dr. Sorin Lerescu, și directorul Centrului de Cercetare al Facultății de Arte, lector univ. dr. Otilia Pop-Miculi. Mulțumim de asemenea colaboratorilor noștri de suflet, televiziunea TVH, radioului HFM, revista *Opinia națională*, Editura Fundației România de Măine, cât și conducerii Universității Spiru Haret, pentru implicare și ajutor în realizarea acestui eveniment de marcă. De asemenea, adresăm tuturor haretistilor, de acum și din totdeauna, un fierbinte și tradițional: *La mulți ani!*

BRAVO! BRAVISSIMO!

(Urmare din pag.1)

Timp de patru zile, Iași a fost, din nou, capitala teatrului. Asta pentru că începând de joi, 10 decembrie, și până pe 14 decembrie 2013, la Iași s-a desfășurat cea de-a VI-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru Ludic. În acest interval, peste treizeci de spectacole au fost prezentate la Casa de Cultură a Studenților (CCS) din Iași.

Evenimentul este organizat de CCS, Ministerul Tineretului și Sportului și Asociația Cultural Artistică Studențească *Ludic*.

Joi, 12 decembrie, la ora 20, pe scena Casei Studenților din Iași, Sala Azur, studenții anului III: Costel Bulgaru, Cristina Văduva și Marius Voicu, costumați în personajele comediei cehoviene *Ursul*, au intrat sub luminile rampei. Povestea unei văduve tinere, care datorează bani unui moșier misogin și refuză să achite datoria, a încălzit sala încă de la începutul reprezentației. Înfruntat de situație și dorind să își recupereze banii, *Ursul* lansează injurii și amenințări, în urma cărora văduva ripostează similar, ajungându-se la duel, moment în care bărbatul își dă seama cât de mult se aseamănă ei doi și o cere în căsătorie. Nu s-au terminat bine aplauzele și *Stepan Stepanovici Cibukov* (Costel Bulgaru), *Natalia Stepanovna* (Sigrid Băltășescu), alături de *Ivan Vasilievici Lomov* (Marius Voicu), toți studenții ai clasei conf. univ. dr. George Grigore și lect. univ. dr. Iulia Boroș, au abordat o cerere în căsătorie de o

factură mai deosebită, de natură cehoviană. Succesul a fost garantat, iar seara de spectacole s-a terminat în uralele și aplauzele generoase ale publicului ieșean.

Vineri, 13 decembrie 2013, a urmat, la ora 20, spectacolul *Recviem pentru un iepuraș*, de Mihai Ignat, în interpretarea actorilor-studenți ai anului III: Vlad Milotoi, Marius Rotaru, Mioara Dima, Alexandru Mandu, Adina Ștețcu și Irina Murgheanu, susținuți în partea tehnică de colegul lor Gabriel Huiian, toți de la clasa lect. univ. dr. Ioana Visalon, asistent univ. drd. Dana Voicu. Povestea tragică a piesei a impresionat publicul spectator, care a răsplătit cu aplauze efortul creator al tinerilor artiști.

Prin prezența celor două spectacole de teatru în cadrul acestui festival internațional se certifică încă o dată valoarea actului pedagogic din cadrul Facultății de Arte a Universității Spiru Haret din București. Așteptăm cu nerăbdare întoarcerea studenților noștri, pentru a pregăti, pe mai departe, alte și alte participări în cadrul festivalurilor naționale și internaționale de teatru, din țară și, de ce nu, de peste hotare. Călăuziți de muze, studenții de la specializarea *Artele Spectacolului (Actorie)*, de la Facultatea de Arte a Universității Spiru Haret, mulțumesc conducerii universității care a facilitat acest turneu, cât și colaboratorilor noștri de suflet, televiziunea TVH, radioul HFM și revista *Opinia Națională*, care au mediatizat evenimentul. Pentru tinerii actori participanți la *Festivalul Internațional LUDIC* de la Iași, ediția a – VI-a: bravo! bravissimo!

Grupaj realizat de conf. univ. dr. George V. GRIGORE

COPIII MĂ ÎNTREABĂ CÂND MAI VIN STUDENȚII

(Urmare din pag.1)

Astăzi, 12 decembrie, ne aflăm la Școala specială nr. 5, a spus conf. univ. dr. Marilena Cojocaru, școală cu care avem încheiat un protocol prin care, aici, ne desfășurăm practica cu studenții anului II Kinetoterapie, disciplină care se află în planul de învățământ. În fiecare an, în preajma sărbătorilor de iarnă, venim să aducem daruri din tolba lui Moș Crăciun și, astfel, să oferim o bucurie acestor copii minunați, dar greu încercați de soartă. De fiecare dată când vin la școlile speciale, în special la această școală, îi mulțumesc bunului Dumnezeu pentru că ne-a dat posibilitatea să îi putem face fericți, să îi vedem cum se bucură și să îi vedem cât sunt de fericți atunci când vin studenții. Vrem să venim de fiecare dată când putem, a mai declarat conf. univ. dr. Marilena Cojocaru.

De cealaltă parte, prof. Carmen Băieșan, cadru didactic al Școlii speciale nr. 5, a declarat: Am o vechime în învățământ de 14 ani, dintre care șapte în această școală specială. Încă de la începutul venirii mele aici exista un parteneriat cu Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității Spiru Haret, prin care studenții își desfășoară practica de specialitate în cadrul unității noastre școlare. De fiecare dată sunt surprinsă de reacția lor. Niciodată doi studenți nu reacționează la fel.

Aici vorbim de indiferență ori de implicare totală. În trecut, au fost studenți care pur și simplu au plâns când au văzut copiii. Astăzi am avut o serbare la catedra de educație fizică. Mai exact, studenți și profesori ai Universității Spiru Haret au venit cu cadouri pentru copii. Acest lucru se desfășoară în fiecare an. Personal, sunt încântată că încă mai sunt oameni care vor să fie alături de acești copii. De obicei, copiii sunt obișnuiți cu prezența studenților, însă, faptul că aceștia s-au transformat în mesagerii moșului nu face decât să întărească relația de prietenie dintre copii și studenți. În fiecare zi copiii mă întreabă când mai vin studenții, pentru că știu că, de fiecare dată când vin aici, studenții aduc copiilor un mic cadou: o jucărie sau dulciuri.

Text și foto: Mihăiță ENACHE

Protecția datelor și protecția proprietății intelectuale în activitatea de cercetare

(Urmare din pag.1)

● Unul dintre principiile prevăzute în Carta Europeană a Cercetătorilor este **responsabilitatea profesională**. Cercetătorii ar trebui să facă toate eforturile pentru a se asigura că cercetarea lor este relevantă pentru societate și nu dublează cercetările efectuate anterior în altă parte. Ei trebuie să evite plagiatul de orice fel și să respecte principiul proprietății intelectuale și proprietatea comună a datelor în cazul cercetării efectuate în colaborare cu un supraveghetor (e) și / sau alți cercetători. Necesitatea de a valida noi observații, arătând că experimentele sunt reproductibile, nu ar trebui interpretată ca plagiat, cu condiția ca datele ce urmează să fie confirmate sunt citate în mod explicit. Dacă un aspect al activității este delegat, cercetătorii trebuie să se asigure că persoana căreia îi este atribuit are competența să îl realizeze.

● Un alt principiu important se referă la **buna practică în cercetare**. Permanent, cercetătorii trebuie să adopte practici de lucru sigure, în conformitate cu legislația națională, inclusiv să ia măsurile necesare pentru protejarea sănătății și pentru siguranță, precum și pentru recuperarea după dezastre ale tehnologiei informaționale, de exemplu prin pregătirea unor strategii corespunzătoare de recuperare. De asemenea, ei trebuie să fie familiarizați cu legislația națională referitoare la protecția datelor și la cerințele privind protecția confidențialității și să întreprindă demersurile necesare de aplicare permanentă a acestora.

Workshop-ul a fost deschis de către prof. univ. dr. Manuela Epure, prorector al Universității Spiru Haret, director al Institutului Central de Cercetare Științifică, care a explicat necesitatea cunoașterii principiilor Cartei Europene a Cercetătorilor. Conf. univ. dr. Florea Bujorel și lector univ. drd. Alexandru Averian au expus măsurile concrete ce pot fi luate pentru protecția datelor și protecția proprietății intelectuale în activitatea de cercetare. Astfel, conf. univ. dr. Florea Bujorel a vorbit despre actele normative prin care este protejată creația intelectuală în sistemul românesc de drept, cine are calitatea de autor și subiect al calității de subiect al dreptului de autor, cum se poate face dovada acestei calități, obiectul protecției dreptului de autor, precum și măsurile de protecție a dreptului de autor. În privința protecției datelor în activitatea de cercetare, lector univ. drd. Alexandru Averian a prezentat vulnerabilitățile sistemelor informatice, datorate, atât neglijenței utilizatorilor, care de multe ori nu asigură securitatea informațiilor cu caracter confidențial, permițând sustragerea lor cu ușurință, cât și atacurilor externe efectuate asupra sistemelor informatice ale unei persoane sau instituții, menite a aduce prejudicii de orice fel acestora. De asemenea, a prezentat măsurile necesare protejării acestor date. Cercetătorii prezenți la workshop au arătat un real interes pentru subiectele aflate în dezbatere.

Institutul Central de Cercetare Științifică va organiza și în anul 2014 astfel de acțiuni, pentru a face cunoscute cercetătorilor din cadrul Universității Spiru Haret drepturile și obligațiile ce le revin în conformitate cu Carta Europeană a Cercetătorilor.

Cătălin Marius RADU, MSc, referent cercetare, Institutul Central de Cercetare Științifică

Programul de cercetare
CECURI DE INOVARE
2012-2013

În perioada octombrie 2012 - februarie 2013 s-a derulat proiectul *Sistem mobil informatizat inovativ pentru creșterea randamentului panourilor solare destinat microfermelor agricole, pensiunilor turistice*, proiect câștigat prin competiție la nivel național de Universitatea Spiru Haret, în calitate de furnizor de servicii de cercetare, și finanțat prin programul *Cecuri de inovare* al Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI).

Proiectul - derulat în contextul alinierii României la cerințele de mediu ale Uniunii Europene privind obținerea energiei electrice și calorice prin tehnologii neconvenționale, nepoluante și non-invasive - a avut ca obiectiv principal îmbunătățirea eficienței bateriilor de panouri solare existente pe piață, prin efectuarea de cercetări pentru proiectarea unui sistem specializat, care să permită menținerea panourilor respective în zona de eficiență maximă a captării energiei solare. Sistemul proiectat se bazează pe un dispozitiv mobil inovativ, compus din elemente de execuție comandate de un microcontroler, care, în funcție de data și de ora curentă, poate calcula poziția (direcția și înălțimea) soarelui, orientând astfel panourile solare pentru a avea un randament maxim. Sistemul inovativ propus este o soluție viabilă și accesibilă din punct de vedere cost/ randament pentru utilizatori, având ca efect renunțarea la utilizarea de tehnologii poluante bazate pe ardere de hidrocarburi.

Beneficiarul rezultatelor proiectului, *Business Trust Inovation*, are acum posibilitatea de a-și extinde domeniul de activitate prin producerea și comercializarea de sisteme solare adaptabile fiecărei situații, în funcție de posibilitățile sale de investiție și de interesul potențialilor clienți.

Mihai ANDRONIE, director de proiect

PREUNIVERSITARIA

București, sector 5, Calea Șerban Vodă nr. 280

Înființat în urmă cu aproape patru decenii, mai exact în anul 1976, Colegiul Tehnologic Grigore Cerchez este una dintre unitățile de învățământ preuniversitar care oferă elevilor oportunități de formare astfel încât absolventul să se poată integra profesional cu ușurință și să realizeze activități performante compatibile cu cele din Uniunea Europeană. Concret, liceul are atât filiera teoretică, cu specializarea matematică-informatică, cât și filiera tehnologică, cu specializările: tehnician în turism, tehnician proiectant CAD și tehnician transporturi. Totodată, în cadrul liceului funcționează și o școală postliceală cu profilul tehnic (specializarea tehnician diagnostic auto).

Repere ale succesului

Atât elevii, cât și cadrele didactice ale Colegiului Tehnologic Grigore Cerchez au fost angrenați într-o serie de programe internaționale, dintre care amintim: • *S.O.S. – Soluții novative și oportunități pentru asigurarea accesului, participării și succesului școlar în învățământul obligatoriu* • *Competențe pentru o piață a muncii competitivă în context european* • *Monitorizarea inserției absolvenților de învățământ profesional și tehnic pe piața muncii* • *Pregătiți pentru piața muncii* • *Educația copiilor rromi - calea spre un loc de muncă stabil*.

De asemenea, pentru desfășurarea stagiilor de pregătire practică ale elevilor, Colegiul Tehnologic Grigore Cerchez a derulat proiectele POSDRU/90/2.1/S/63611 - *Pregătiți pentru piața muncii* și POSDRU/90/2.1/S/63659 - *Competențe pentru o piață a muncii competitivă în context european*. Obiectivele principale ale programelor au fost oferirea de noi experiențe de lucru elevilor, asumarea responsabilităților și creșterea capacității de a lua decizii și facilitarea inserției socio-profesionale a absolvenților pe piața muncii.

Tot în cadrul Colegiului Tehnologic Grigore Cerchez au mai fost finalizate: • Proiectul *Euroscola* • proiectul *Global English*, de utilizare, la orele de limba engleză, a unor produse multimedia puse la dispoziție de *British Council Romania* • programul de educație antreprenorială, în colaborare cu *Junior Achievement*, cu titlul *Compania Elev*, ce a constat în realizarea de către elevi a unei societăți comerciale, care să desfășoare activități antreprenoriale, precum și • compania-pilot *Santé*, care a prezentat publicului larg, format din elevi și profesori, beneficiile aduse organismului uman de „hrana-vie” (hrana din produse vegetale crude, preparată fără procesare termică), precum și opiniile specialiștilor, potrivit cărora tratarea termică a alimentelor reduce acțiunea favorabilă asupra organismului a numeroase substanțe active, cum ar fi enzimele, vitaminele și proteinele existente în produsele vegetale (fructe, legume, semințe și cereale).

Clubul European

Acestor programe li s-a adăugat și proiectul implementat cu succes de Colegiul Tehnologic Grigore Cerchez, anume: *Clubul European*. Înființat în decembrie 2003, sub numele de *Centrul de integrare europeană*, acest proiect a îndeplinit rolul de centru de documentare și informare cu privire la problemele legate de dezideratul de aderare a României la Uniunea Europeană. Inițial, activitățile desfășurate în cadrul centrului au avut ca obiectiv principal prezentarea Uniunii Europene, a instituțiilor sale, țările membre, avantajele de a fi țară membră, precum și necesitatea aderării României la această structură. Mai târziu, obiectivul activităților a fost educația pentru o cetățenie europeană și promovarea valorilor românești în context european, precum și educația pentru toleranță precum și promovarea profesionalismului în concordanță cu valorile europene. În acest sens, profesorii implicați în proiect au organizat o serie de lecții deschise, precum și activități extrașcolare care au contribuit la promovarea valorilor organizaționale ale școlii.

Parteneriate

Colegiul Tehnologic Grigore Cerchez are încheiate numeroase parteneriate cu diverse entități, printre care: Școala Gimnazială George Călinescu, Școala Postliceală Sanitară Carol Davila, SC Cosmetics Oriflame România, Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir, Agenția Națională Antidrog și Asociația O2 G - Ofensiva Generozității.

Elevii despre pasiuni, viața de liceu și planurile pentru viitor

Cristina Raicu, clasa a XI-a: *Viața de liceu? Până acum aceasta a presupus participarea la diferite proiecte, însă cel despre care doresc să vă vorbesc este Euroscola, participarea tinerilor la construcția Uniunii Europene. Programul reunește periodic elevi din cele 28 de state membre, oferindu-le ocazia de a afla cum funcționează Parlamentul European. Pentru mine, participarea la acest proiect a fost foarte importantă.*

Andrei Rusu, clasa a XI-a: *Am ales să vin la acest liceu pentru că mi-am dorit să mă specializez în turism, un profil care îl consider că mi se potrivește. În ceea ce privește viața de liceu, doresc să vorbesc în câteva cuvinte despre proiectul la care am participat: Euroscola. Să fii parlamentar european pentru o zi este o experiență unică, din care am învățat lucruri noi. Concret, mi-am format o serie de deprinderi, care m-au ajutat, de exemplu, să țin un discurs în fața unui număr de 250 de persoane.*

Georgiana Florentina Floriciă, clasa a XII-a: *Îmi plac foarte mult desenul, sportul și, să zic, actoria. Aș vrea să mă fac arhitect, având în vedere faptul că sunt la profilul de tehnician proiectant CAD. Planurile de viitor includ Politehnica, pentru că aici vreau să dau pentru a mă putea perfecționa în continuare. Ceea ce am învățat până acum în liceu îmi este de foarte mare ajutor în domeniul pe care mi l-am ales, însă, ca noțiuni de bază. Practic, am scheletul pe care o să îl „îmbrac” cu ceea ce o să fac mai târziu la facultate, la master...*

Denis Alin Enache, clasa a IX-a, este vicepreședinte al Consiliului elevilor. Iată ce crede el despre această „funcție”.

Care este motivul pentru care ai acceptat să ocupi o astfel de funcție?

Deși fac parte din consiliu de o lună și jumătate, pot spune că, pentru mine, această poziție este o provocare pe care am acceptat-o pentru că vreau să fac din acest liceu un loc în care să ți placă să vii, nu să te gândești că „azi am ore „nașpa”, așa că nu vin la școală”, ci că „azi vin pentru că am un proiect cu consiliul, azi am un proiect cu profesoara de istorie ș.a.m.d.”, ceva care să te atragă. Momentan, sunt doar câteva proiecte, pe care dorim să le punem în aplicare. Concret, despre ce proiecte este vorba?

Un proiect ar fi prevenirea violenței în licee și școli generale, numai că sub altă formă decât au făcut-o proiectele de până acum: de fiecare dată, elevilor le este arătat dezastrul care se produce dacă se aplică violența. Eu, în schimb, cred că prin arătarea părții sentimentale a omului, anume, ce poate un om să scoată din el, acest fenomen poate fi redus considerabil. Celelalte proiecte ar fi *Crăciunul pentru toți*, care constă în a merge atât la clasele de liceu, cât și la cele de școli generale pentru a strânge haine și jucării pentru a le dona caselor de copii.

Ce impresie ți-au lăsat ceilalți colegi din consiliu de când ți-ai început mandatul?

Bună, însă sunt și lucruri care vreau să se schimbe. Aici mă refer la implicarea celorlalți membri din consiliu. Vreau să fie mai activi. Din păcate, în momentul de față nu pun suflet în ceea ce fac. Dacă câștigă ceva din chestia asta, o fac, dacă nu, nu. Este foarte adevărat, sunt și elevi care se implică și vor să facă ceva cu adevărat, însă îi numeri pe degete.

Care este părerea ta în ceea ce privește voluntariatul?

Voluntariatul în școli ar putea fi „tradus” prin „Hai să scăpăm de ore!”, iar atunci când se practică, este strict pentru CV. Atât.

Care este părerea ta despre uniformă școlară?

În primul rând, să fie o uniformă decentă. În al doilea rând, ar trebui să fie o uniformă care să fie respectată de toată lumea, nu să fie luată în derâdere. Îmbrăcând uniformă, toți elevii sunt eleganți, iar diferențierea socială dispare și, astfel, se păstrează un respect reciproc.

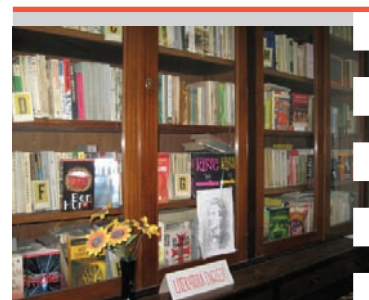
Dacă ai fi profesor, cum ai încerca să îi motivezi pe elevi, să le captivezi atenția pe de 45-50 de minute, cât durează o oră de curs?

În primul rând, aș renunța la moda de predare cuvânt cu cuvânt din manual, apoi ascultare, în favoarea unui sistem de predare – învățare adaptat copiilor, dar și vremurilor în care trăim. Aș adopta o modalitate de predare gen lecție deschisă, în sensul că aș pregăti o prezentare power point, cu imagini și text, sau un scurt documentar în așa fel încât elevii să înțeleagă, dar, în același timp, să le și placă ceea ce le predau. Astfel se stărnește interesul și curiozitatea pentru istorie, geografie, dar și pentru alte materii din programa școlară. Cred că ar fi un sistem vital ca toți elevii să înțeleagă direct din clasă noțiunile predate.

Care sunt planurile tale pentru viitor?

Deși sunt abia în clasa a IX-a, pot spune că știu ce vreau să urmez atunci când voi absolvi liceul: dreptul. Vreau să devin avocat.

Text și foto: Mihăiță ENACHE

Bibliotecă

Sală de conferință

Laborator informatică

Laborator turism

Cabinet medical

O, ce veste minunată!, discul înregistrat de cunoscuta soprana Angela Gheorghiu, în luna septembrie 2013, la Sala Radio, alături de *Orchestra Națională Radio*, dirijor Tiberiu Soare, Corul Național de Cameră *Madrigal*, dirijor Voicu Popescu, și Corul *Acoustic*, dirijor Daniel Jinga, și în Studioul ISV - *Ines Studio & Video*, conține 16 dintre cele mai îndrăgite colinde tradiționale românești, printre care *Bună dimineața la Moș Ajun*, *Florile dalbe*, *Astăzi s-a născut Hristos* sau *Colindăta*. Albumul de colinde românești recent lansat de soprana Angela Gheorghiu a fost elogiat de una dintre cele mai importante reviste de muzică clasică din lume – *The Gramophone* – publicată la Londra din 1923 - printr-un articol extrem de laudativ în numărul sau din 9 decembrie. O

Colinde pentru bucureșteni

Paula Seling își dă întâlnire cu publicul la Sala Radio pentru a păși împreună spre sărbătorile de iarnă. Luni, 16 decembrie, de la ora 19.00, se desfășoară un frumos concert de colinde susținut alături de Big Band-ul Radio, condus de Ionel Tudor, eveniment ce vă va purta printre cele mai îndrăgite colinde și cântece dedicate Nașterii Mântuitorului.

Un alt concert de colinde va fi susținut marți, 17 decembrie, de la ora 19.00, de *Spirit Brass Ensemble*, un ansamblu inedit în lumea muzicală românească. Puteți reasculta cu plăcere șlagăre internaționale ca *White Christmas* sau *Santa Claus is Comin'*

Albumul *O, ce veste minunată!*, lansat de Angela Gheorghiu, elogiat de revista *The Gramophone*

„experiență frapantă”, așa caracterizează jurnalistul Jon Tolansky audierea albumului, subliniind calitatea artistică deosebită, dar și emoția transmise prin colindele special orchestrate pentru vocea celebrei soprane. Alături de elogiul care este adus interpretării Angelei Gheorghiu și aranjamentelor orchestrale, este menționată Orchestra Națională Radio, dirijată de Tiberiu Soare, a cărei interpretare este considerată ca fiind una splendidă. Jurnalistul Jon Tolansky a lucrat cu cele mai mari case de discuri din lume și posturi de radio ca EMI Classics, Decca Classics, Deutsche Grammophon, BBC, the CBC și a realizat interviuri și documentare cu artiști-legendă ca Grace Bumbry, Mirella Freni, Antonio Pappano, Luciano Pavarotti, Dame Joan Sutherland ș.a.

to Town, dar și o suită de colinde românești, toate acestea în sonoritatea inedită specifică alămurilor. Condus de dirijorul Mihai Ceascai (șef de partidă tubă al Orchestrei Naționale Radio), ansamblul propune melomanilor o experiență artistică deosebită în care doar instrumentele de alamă, uneori completate de cele de percuție, sunt singurele folosite. Repertoriul de tip brass band este extrem de popular în SUA și vestul Europei.

Bookfest de Crăciun 2013

Edituri de top din România participă la cea de-a doua ediție a Salonului de Carte și Cadouri *Bookfest de Crăciun*, eveniment care aduce, până pe 23 decembrie, la Muzeul Național al Țăranului Român, cele mai bune cărți la cele mai bune prețuri, precum și cele mai frumoase idei de cadouri. Intrarea va fi gratuită, ca la toate evenimentele *Bookfest*. Vizitatorii *Bookfest de Crăciun* sunt invitați la o serie de evenimente remarcabile, susținute de importante personalități ale lumii culturale românești. Cititorii sunt așteptați cu circa 15.000 de cărți la prețuri promoționale. Programul de vizitare a salonului este următorul: luni - vineri: 11:00 - 20:00; sâmbătă - duminică: 10:00 - 20:00.

Invitații în lumea picturii

Aristotel BUNESCU

În spațiile expoziționale ale Teatrului Național *I.L. Caragiale* din București s-a deschis o retrospectivă de pictură semnată de artistul Emil Ciocoiu.

Cum îl putem caracteriza pe autor? Care este trăsătura sa fundamentală? Poate prima afirmație pertinentă este că domnul Emil Ciocoiu se simte foarte acasă, atunci când dorește să ofere o viziune a sa despre spațiile infinite. Acolo el reușește să își pună în valoare darul de a face pe privitor martor la visele sale pline de culoare.

Absolvent, în anul 1974, al Academiei de Artă *Nicolae Grigorescu* din București (clasa prof. Gheorghe Saru), Emil Ciocoiu câștigă prestigioasa Bursă *Aman* și se impune ca unul dintre cei mai promițători artiști tineri.

În anul 1980, se stabilește în Germania, la Aachen. Acum începe cariera sa cu vocație internațională. Rememorăm, pentru dumneavoastră, că Emil Ciocoiu a deschis o expoziție chiar la sediul NATO de la Bruxelles,

Emil Ciocoiu, artistul spațiilor infinite

precum și la Palatul *Berlaymont* al Parlamentului european din Bruxelles.

În anul 1996 a revenit pe simezele din România, pentru prima dată de la plecarea sa din țară, cu o amplă expoziție personală la Muzeul Național de Artă al României. În anul 2008, Emil Ciocoiu are trei expoziții personale în România, la București, Cluj-Napoca și Craiova, urmate de altele la Galeria Galateca (2010 și 2011) și la Palatul Parlamentului (2012). Acum, iată și expoziția de la Teatrul Național.

Emil Ciocoiu face să trăiască tablourile sale acolo unde au răsunat replici celebre, căci, după modernizare, clădirea teatrului intră din nou în circuitul cultural obișnuit cu evenimentele de calitate.

Atunci când bate vântul rece afară, parcă îmi este dor mai mult de culori și de temperaturile ridicate ale dragii primăveri. Atunci am la îndemână tablourile semnate de Emil Ciocoiu și viața capătă un alt sens, o altă consistență. Iată numai câteva dintre virtuțile picturii de valoare.

Valori românești

Spiru HARET - reformatorul de geniu al învățământului românesc

Matematician, fizician, profesor, om politic, ministru al cultelor și instructor-ționilor publice, membru titular al *Academiei Române*, supranumit „omul școlii” pentru opera sa reformatoare, Spiru Haret (15 februarie 1851 - 17 decembrie 1912) este organizatorul școlii moderne românești.

Viitorul academician și om de știință s-a născut la Iași, părinții săi fiind Costache și Smaranda Haret. În septembrie 1862 este admis la Liceul *Sfântul Sava* din București, unde devine bursier, apoi urmează studii superioare la Facultatea de Științe a Universității din București. Pe 30 ianuarie 1878, obține, la Paris, titlul de doctor în științe matematice. Teza de doctorat cu titlul *Despre invariabilitatea marilor axe ale orbitelor planetare* a fost un eveniment științific, menționat ca atare în presa vremii. Prin aceasta, Spiru Haret s-a anunțat ca unul dintre pionierii științei cosmosului.

Revenit în țară, în același an, devine profesor de mecanică rațională, algebră și geometrie analitică la *Facultatea de Științe*, secția *fizică-matematică*. Totodată, din 1881, este invitat să predea mecanica rațională la *Școala de ofițeri de artilerie și geniu*, iar, din 1885, devine profesor și la *Școala de poduri și șosele*, unde predă trigonometrie, geometrie analitică și geometrie descriptivă. Pe 31 martie 1892, Spiru Haret devine membru al *Academiei Române*, fiindu-i recunoscută imensa activitate culturală și contribuția sa la dezvoltarea învățământului.

În paralel cu activitatea didactică, Spiru Haret este implicat și în viața politică, unde, ca membru al PNL, este preocupat de învățământ și educație, în domeniul cărora este numit în mai multe funcții: inspector general, secretar general al *Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice*, apoi, de trei ori, ministru în guvernele PNL: 31 martie 1897 - 30 martie 1899; 14 februarie 1901 - 20 decembrie 1904; 12 martie 1907 - 28 decembrie 1910. În această calitate, a condus reforma învățământului secundar și superior din 1898, înființând cele trei secțiuni ale claselor V-VIII, clasică, modernă și reală. Legea din 1898 a instituit certificatul de absolvire (baccalaureatul) și a stimulat metodele noi în predarea tuturor disciplinelor, profesorii fiind numiți în funcție de valoare. Un an mai târziu, Haret a propus spre votare o Lege a învățământului profesional, cu planuri de instrucții și statute speciale pentru școlile de artă și meșteșuguri, liceele militare, seminarele teologice. Pentru a da învățătorilor o pregătire adecvată, a reorganizat școlile normale. În programe au fost introduse lucrările practice agricole, considerându-se că învățătorul *să fie satean el însuși și prin urmare să păstreze iubirea pământului și deprinderea de a-l lucra*.

Tot pentru învățători, a înființat *Biblioteca pedagogică*, în cadrul căreia se tipăreau traduceri din literatura pedagogică, prin *Casa Școalelor*. Prin circularele sale repetate, a determinat sporirea localurilor de școală: între 1897-1910 s-au ridicat în toată țara 2.343 de școli, dintre care 1.980 cât timp Haret

a fost ministru. Pentru că bugetul statului și al comunelor nu îngăduia gratuitatea unor cărți necesare școlilor, a dispus ca editarea lor să fie făcută de minister, pentru a le ieftini. De asemenea, Spiru Haret este cel care a înființat grădinițele de copii din România. El a încurajat concursurile de cărți didactice, susținând reviste ca *Școala română*, *Convorbiri didactice*, a creat școli de adulți și cantine pentru copiii săraci, fiind și promotorul turismului școlar. În 1904 a înființat *Școala Superioară de Arhitectură și Comisia Monumentelor Istorice*.

În 1910, Spiru Haret se retrage atât din activitatea didactică, cât și din cea politică. În același an publică la București și Paris, lucrarea intitulată *Mecanica socială*, utilizând pentru prima oară matematica în explicarea și înțelegerea fenomenelor sociale. Spiru Haret a încetat din viață pe 17 decembrie 1912, la vârsta de 61 de ani.

În 1976, cu prilejul împlinirii a 125 de ani de la nașterea sa, un crater de pe harta Lunii a primit numele lui Spiru Haret. Era primul român care anunța valoarea, confirmată mai apoi, a școlii românești de matematică.

Pentru generații de români, Haret rămâne, însă, întemeietorul școlii naționale moderne, personalitatea cea mai reformatoare a epocii sale. (G.N.)

Invitație în Sala Tronului

Au început înscrierile pentru vizitarea spațiilor istorice recent restaurate din Corpul Central al Muzeului Național de Artă al României (*Sufrageria Regală*, *Sala Tronului* și *Scara Voievozilor*). Participarea se face numai pe bază de înscriere individuală prealabilă, în limita locurilor disponibile, prin e-mail, la programari@art.museum.ro sau prin telefon la 021.314.81.19. Poate fi vizitată și expoziția *Fragmente de memorie - Portrete Regale. Palatul Regal*, care își propune să reconstituie momente din istoria familiei regale (în anexa *Sălii Tronului*) și a *Palatului Regal* (în anexa *Sufrageriei Regale*). Fotografii de epocă, planuri ale clădirii, piese de mobilier, portrete regale și obiecte dispartate ajunse până la noi sunt astăzi expuse în calitatea lor de supraviețuitori ai unor vremuri apuse. Corpul Central al Muzeului Național de Artă al României se poate vizita în al treilea week-end al fiecărei luni.

Titanic vals

Teatrul *Odeon* anunță avanpremiera spectacolului *Titanic vals*, de Tudor Mușatescu pentru duminică, 22 decembrie, ora 19.00. Comedia în trei acte este pusă în scenă de regizorul Alexandru Dabija, împreună cu o

distribuție de mari actori: Ionel Mihăilescu, Antoaneta Zaharia, Dorina Lazăr, Nicoleta Lefter, Sabrina Iașchevici, Marius Damian, Ruxandră Maniu, Ioan Batinăș, Alexandru Papadopol, Pavel Bartoș, Rodica Mandache, Anda Saltechei, Dan Iosif.

În Culise.

Doi ani de spectacol sărbătoriți în Culise!

Teatrul *In Culise* sărbătorește în sediu, situat în Piața Națiunile Unite nr. 3-5, doi ani de spectacole: *În Culise. Doi ani de spectacol sărbătoriți în Culise!* Între 15 și 17 decembrie teatrul își întâmpină publicul cu o avanpremieră și de cele mai bune producții. Evenimentul va fi însoțit de expoziția de pictură cu vânzare *Iarna din Noi* în cadrul căreia vor fi expuse lucrările pictoriței Monica Darac.

După avanpremiera de duminică, 15 decembrie: *Conversații cu mafia*, de Sam Henry Kass – regizor Cristian Bajora, distribuție: regizorul Cristian Bajora, actorii Paul Alexandru, Alexandru Minculescu, Ionuț Iftimiciuc și două surprize ale spectacolului: Laura Marin și Maria Popovici, evenimentul cuprinde, în regia lui Cristian Bajora, spectacolele: luni, 16 decembrie, ora 18:00, *Frumoasa călătorie a urșilor Panda*, de Matei Vișniec, cu: Cosmina Soare, Ștefan

Nistor; ora 21:00, *Drama din Vitan*, de Roberto Mazzucco, cu: Alexandru Minculescu, Ștefan Nistor, Maria Popovici, Ionuț Iftimiciuc; marți, 17 decembrie, ora 18:00, *Feromonii*, de Theo Herghelegiu, cu: Ștefan Nistor, Paul Alexandru, Ionuț Iftimiciuc, Ilona Brezoianu/Grațiana Popa, Ioana Chelmuș, Florin Frățilă, Alexandru Bănciu, Alexandru Minculescu, Cristiana Ioniță, Maria Popovici; ora 21:00, *Așa se întâmplă cu toți oamenii obișnuiți*, de Theo Herghelegiu, cu: Maria Popovici, Paul Alexandru.

Reprezentanța în România a Comisiei Europene informează:

Rezultate PISA 2012

- Progrese în domeniul științelor și al lecturii, nivel insuficient la matematică
- La nivel internațional, la PISA 2012 au participat 65 de țări OECD și țări partenere.
- PISA este o evaluare internațională, la care România participă din anul 2000
- În luna martie 2012, Centrul Național de Evaluare și Examinare din România a administrat testarea elevilor de 15 ani din cadrul Programului internațional din domeniul educației dezvoltat de OECD - PISA 2012. Pentru testare au fost eșanționați să participe 5.250 de elevi de 15 ani, cuprinși în gimnaziu și în liceu, câte 35 de elevi aflați în 178 de școli din 40 de județe ale țării, precum și din municipiul București. Testarea propriu-zisă a durat două ore și a conținut întrebări care au vizat competențe de matematică și rezolvare de probleme (75%), și subiecte de citire sau lectură (15%) și științe (10%).
- Aproape 40% dintre elevii romani au dificultăți să citească și să înțeleagă un text și pot rezolva doar exerciții de bază la Matematică.
- La nivel european, până în 2020, procentajul elevilor de 15 ani cu rezultate slabe la lectură, matematică și științe ar trebui să fie mai mic de 15 %.

Cel mai recent raport al OCDE cu privire la competențele elevilor de 15 ani la matematică, științe și lectură a produs rezultate diferite de la un stat membru la altul. UE în ansamblu are restanțe grave în ceea ce privește matematica, însă rezultatele sunt mai încurajatoare la științe și lectură, materii la care Europa se află pe drumul cel bun în sensul atingerii obiectivului din strategia Europa 2020 referitor la reducerea procentajului elevilor cu rezultate slabe la mai puțin de 15%. Rezultatele au fost prezentate la Bruxelles de către Yves Leterme, secretar general adjunct al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), și de către Jan Truszczyński, Director general pentru educație și cultură la Comisia Europeană.

Raportul arată că zece state membre (BG, CZ, DE, EE, IE, HR, LV, AT, PL și RO) au înregistrat începând cu 2009 progrese semnificative în diminuarea procentajului elevilor cu nivel scăzut al competențelor în toate cele trei domenii care fac obiectul analizei. Cinci state membre (EL, HU, SK, FI, SE) au înregistrat însă o creștere a numărului de tineri cu rezultate slabe. Alte state membre au avut rezultate mixte (a se vedea tabelul). În general, rezultatele înregistrate în UE sunt ceva mai bune decât în Statele Unite, însă atât UE, cât și SUA se situează în urma Japoniei.

Studiul PISA a fost efectuat o dată la fiecare trei ani de la lansarea sa în anul 2000. La ediția 2012 a studiului PISA au participat toate cele 34 de țări membre OCDE și 31 de țări partenere, reprezentând peste 80% din economia mondială. La teste au luat parte aproximativ 510.000 de elevi cu vârste cuprinse între 15 ani și 3 luni și 16 ani și 2 luni. Elevii au fost testați la matematică, lectură și științe, cu accent pe matematică.

Datele concrete rezultate în urma studiilor PISA le permit factorilor de decizie politică și cadrelor didactice să identifice caracteristicile sistemelor educaționale de înaltă performanță și să își adapteze politicile în consecință.

Comisia Europeană și OCDE au semnat de curând un acord de cooperare pentru a colabora îndeaproape în trei domenii: strategii în materie de competențe, analize de țară și studii la nivel internațional.

Ce spun aceste rezultate despre UE — analiza Comisiei:
Lectură: procentajul elevilor cu rezultate slabe la lectură a scăzut de la 23,1% în 2006 și 19,7% în 2009 la 17,8% în 2012. Dacă această tendință continuă, nivelul de referință de 15% ar putea fi atins până în 2020. Până în prezent, numai șapte țări din UE au realizat acest obiectiv (EE, IE, PL, FI, NL, DE și DK). S-au înregistrat progrese notabile în CZ, DE, EE, IE, HR, LT, LU, AT, PL și RO.

Matematică: din 2009, nu s-au înregistrat progrese în sensul diminuării procentajului elevilor cu rezultate slabe la nivelul UE.

Totuși, patru state membre (EE, FI, PL, NL) se numără printre țările cu cele mai bune rezultate din lume, având procentaje ale elevilor cu rezultate slabe situate sub nivelul de referință de 15% stabilit de UE. Niciun alt stat membru nu a atins încă acest nivel. Progrese semnificative (peste 2 puncte procentuale) s-au înregistrat în BG, EE, IE, HR, LV, AT, PL și RO.

Științe: ameliorare constantă a competențelor în întreaga Uniune. Procentajul elevilor din UE cu rezultate slabe a scăzut de la 20,3% în 2006 și 17,8% în 2009 la 16,6% în 2012. Zece state membre se situează sub nivelul de referință de 15%: CZ, DE, EE, IE, LV, NL, PL, SI, FI, UK. S-au înregistrat progrese constante în CZ, DE, EE, IE, HR, LT, LU, AT, PL și RO.

Analiza evidențiază că situația socioeconomică a elevilor are o influență semnificativă asupra nivelurilor de performanță; astfel, crește probabilitatea ca elevii care provin din gospodării cu venituri mici să obțină rezultate mai slabe la matematică, științe și lectură. Printre factorii care influențează rezultatele școlare se numără și efectele în general negative ale provenienței dintr-un mediu de migrații, importanța încadrării într-un sistem de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, precum și diferențele dintre băieți și fete în ceea ce privește abilitatea de a citi (fetele se descurcă mult mai bine).

Analiza evidențiază și relația dintre rezultatele PISA și studiul OCDE recent publicat cu privire la competențele adulților. Studiul concluzionează că, pentru a fi eficiente, politicile trebuie să se concentreze pe îmbunătățirea învățământului primar și secundar. Dincolo de acest nivel, este în general prea târziu pentru a compensa ocaziile pierdute în timpul școlii.

***

Comisia va discuta concluziile studiului PISA 2012 cu statele membre pentru a contribui la identificarea măsurilor necesare pentru remedierea problemelor. Un prim schimb de opinii este prevăzut la următoarea reuniune a miniștrilor educației din UE, pe 24 februarie. Rezultatele vor fi utilizate și pentru viitorul *Semestrul european* al Comisiei din 2014, în cadrul căruia se formulează recomandări specifice pentru fiecare țară legate de competențele de bază.

Noul program pentru educație, formare profesională și tineret Erasmus+ ,care începe în ianuarie, va sprijini proiecte destinate dezvoltării și modernizării sistemelor de învățământ. Rezultatele studiului pot, de asemenea, să ajute statele membre la definirea priorităților în materie de sprijin din partea Fondului social european, care constituie o sursă esențială de investiții în dezvoltarea competențelor și formarea profesională, și să amelioreze posibilitățile grupurilor vulnerabile de a beneficia de educație.

Progrese înregistrate în vederea atingerii nivelului de referință de sub 15% în ceea ce privește elevii de 15 ani cu rezultate slabe la lectură, științe și matematică

	2012	Evoluție 2009-12	2012	Evoluție 2009-12	2012	Evoluție 2009-12
	Lectură	(puncte procentuale)	Matematică	(puncte procentuale)	Științe	(puncte procentuale)
UE	17,8	-1,9	22,1	-0,2	16,6	-1,2
Belgia	16,1	-1,5	19,0	-0,2	17,7	-0,4
Bulgaria	39,4	-1,6	43,8	-3,3	36,9	-1,9
Republica Cehă	16,9	-6,2	21,0	-1,3	13,8	-3,5
Danemarca	14,6	-0,6	16,8	-0,3	16,7	0,1
Germania	14,5	-4,0	17,7	-0,9	12,2	-2,6
Estonia	9,1	-4,2	10,5	-2,1	5,0	-3,3
Irlanda	9,6	-7,6	16,9	-3,9	11,1	-4,1
Grecia	22,6	1,3	35,7	5,4	25,5	0,2
Spania	18,3	-1,3	23,6	-0,1	15,7	-2,5
Franta	18,9	-0,9	22,4	-0,1	18,7	-0,6
Croația	18,7	-3,7	29,9	-3,3	17,3	-1,2
Italia	19,5	-1,5	24,7	-0,2	18,7	-1,9
Cipru	32,8	:	42,0	:	38,0	:
Letonia	17,0	-0,6	19,9	-2,7	12,4	-2,3
Lituania	21,2	-3,2	26,0	-0,3	16,1	-0,9
Luxemburg	22,2	-3,8	24,3	0,4	22,2	-1,5
Ungaria	19,7	2,1	28,1	5,8	18,0	3,9
Malta	:	:	:	:	:	:
Țările de Jos	14,0	-0,3	14,8	1,4	13,1	-0,1
Austria	19,5	-8,0	18,7	-4,5	15,8	-5,2
Polonia	10,6	-4,4	14,4	-6,1	9,0	-4,1
Portugalia	18,8	1,2	24,9	1,2	19,0	2,5
România	37,3	-3,1	40,8	-6,2	37,3	-4,1
Slovenia	21,1	-0,1	20,1	-0,2	12,9	-1,9
Slovacia	28,2	6,0	27,5	6,5	26,9	7,6
Finlanda	11,3	3,2	12,3	4,5	7,7	1,7
Suedia	22,7	5,3	27,1	6,0	22,2	3,1
Regatul Unit	16,6	-1,8	21,8	1,6	15,0	0,0
Islanda	21,0	4,2	21,5	4,5	24,0	6,1
Serbia	33,1	:	38,9	:	35,0	:
Turcia	21,6	-2,9	42,0	-0,1	26,4	-3,6
Liechtenstein	12,4	-3,2	14,1	4,6	10,4	-0,9
Norvegia	16,2	1,3	22,3	4,1	19,6	3,8
Elveția	13,7	-3,2	12,4	-1,1	12,8	-1,3
Japonia	9,8	-3,8	11,1	-1,4	8,5	0,0
SUA	16,6	-1,0	25,8	2,5	18,1	-2,2

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor

Împușcături către audiență

Silviu ȘERBAN

La începutul secolului al XX-lea, cea mai importantă companie americană producătoare de filme era *Edison Manufacturing*. Doar *American Mutoscope and Biograph* rezistase repetatelor procese prin care inventatorul fonografului încerca să împiedice producerea filmelor în afara zonei sale de influență. *Vitagraph*, *Lubin Manufacturing* sau *Selig Polyscope*, spre exemplu, plăteau taxe importante lui *Edison* pentru a face filme. Spre deosebire de Europa, unde *Méliès* și *Pathé Frères*, dar și producătorii englezi, dăduseră un impuls serios în trecerea de la „cinematograful de atracție” la „cinematograful narativ”, în Statele Unite, această tranziție se desfășura cu dificultate, în special din cauza frânelor datorate patentelor lui *Edison*. Luând ca model producțiile europene, realizatorii de la

Biograph și *Edison* au început să înțeleagă extraordinarul potențial narativ al cinematografului. Iar fostul cameraman al Studiourilor lui *Edison*, Edwin S. Porter, a exploatat din plin această capacitate în *The Great Train Robbery*. Sursele de inspirație ale lui Porter sunt identificate de Tom Gunning în volumul *American Cinema, 1890-1909*, ca provenind din realitatea imediată, precum piesa omonimă a lui Scott Marble, din 1896, ori știrile recente legate de jaful asupra unui tren de către renumita bandă Wild Bunch. Nu este eronat astfel dacă filmul lui Porter este considerat ca un *crime film* contemporan. Totodată, subiectul în sine, jaful unui tren de către o bandă de tâlhari, impunea un tratament special din punct de vedere cinematografic. Filmul necesita nu doar simpla alăturare a cadrelor care urmau să alcătuiască întregul. Nu mai era vorba de acele cadre autonome, independente unul de celălalt, ci intervenea, de data aceasta, un plan prealabil de filmare, care urma firul unei povești. Cadrele depindeau unul de celălalt, succesiunea lor alcătuiind o continuitate narativă și permițând evoluția unei acțiuni. Se naștea, în acest context, ideea de montaj. Pe de altă parte, este pentru prima dată când se folosesc zece locuri diferite de filmare pentru realizarea unui

film. Pe lângă studioul din New York al lui *Edison*, Porter a filmat, printre altele, în *Essex Count Park* din New Jersey sau de-a lungul căii ferate Lackawanna. Dar cea mai importantă noutate survine prin tehnica montajului în paralel. De-a lungul celor 12 minute (filmate cu 18 fotograme pe secundă), Porter reușește să îmbine două acțiuni înfățișate succesiv, și nu simultan,

decupleze de la restul vagoanelor (cadrul 5). Călătorii sunt coborâți din tren și depozitați de obiectele de valoare. Unul dintre cei jefuiți este împușcat în timp ce încearcă să fugă (cadrul 6). Încărcați cu prada, bandiții fug cu locomotiva (cadrul 7). Se opresc pe marginea unei văi și coboară panta; pentru a-i urmări, camera trebuie să se deplaseze ușor și să se incline în același timp (cadrul

The Great Train Robbery (Edwin S. Porter, 1903)

care se intersectează în final. Astfel, primele 9 cadre constituie prima acțiune (jaful), cadrele 10 și 11, pe cea de-a doua (inițierea contraatacului pentru prinderea tâlhari), în timp ce, cadrele 12 și 13 încheie povestea (capturarea jefuitorilor). Doi dintre bandiți îl imobilizează, în biroul său, pe operatorul de telegraf al unei gări în timp ce pe fereastră se vede un tren sosind în stație (cadrul 1), apoi, cei patru tâlhari se furișează în trenul staționat pentru a se aproviziona cu apă (cadrul 2). Este atacat vagonul de bagaje, unde poștașul este ucis și un seif este aruncat în aer (cadrul 3), după care mecanicul este forțat să oprească locomotiva (cadrul 4) și să o

8). Tâlharii ajung într-o zonă împădurită, traversează un păruș, apoi, încălcându-și caii, își continuă drumul (cadrul 9). Cadrul al 10-lea revine, schimbând radical punctul de vedere, asupra locației inițiale, unde o fetiță îl descoperă și-l dezleagă pe operatorul din prima secvență. Scena următoare înfățișează o sală de dans, în care bărbați și femei execută un cântec iar un individ dă o lecție de dans în timp ce un cowboy trage focuri de armă la picioarele acestuia (cadrul 11). Brus, telegrafistul pătrunde în încăperea și anunță jaful. Potera constituită prinde arma bandiților prin pădure iar, în urma schimbului de focuri, unul dintre urmăriti este ucis (cadrul 12). Cei trei fugari

rămăși descalecă și-și împart prada, însă următorii îi descoperă și-i nimicesc (cadrul 13). Ultimul cadru al filmului este binecunoscut pentru impactul său deosebit (figurând și pe posterul filmului): unul dintre bandiți (interpretat de Justus D. Barnes) apare în *medium close-up*, privind spre camera de luat vederi (spectator), către care își descarcă, în final, și arma. Istoricul de film Charles Musser, în *The Emergence of Cinema*, precizează că, în catalogul filmelor lui *Edison*, acest cadru este etichetat prin termenul „realism”, specificându-se că locul său poate fi, fie la sfârșitul filmului, fie la începutul acestuia, în funcție de dorința celui care-l proiectează. Este singurul cadru autonom al peliculei, rămânând în afara desfășurării acțiunii și, prin aceasta, fiind susceptibil de a semnifica separat. Musser indică și cele două semni-ficații rezultate din posibilele sale poziționări: la început ar avea un rol introductiv, de

prezentare a personajului principal, în timp ce, la final, imaginea ar surveni ca o apoteoză, abstractizând printr-un singur moment vizual întreaga narațiune. Indiferent de așezarea sa, continuă Musser, cadrul „trece” dincolo de ecran, adăugând realism filmului, prin intensificarea sentimentului spectatorilor de identificare cu călătorii jefuiți.

* * *

Rescued by Rover, filmul din 1905 al englezilor Cecil Hepworth și Lewin Fitzhamon, reprezintă, în ciuda faptului că este mult mai scurt, un progres evident față de *The Great Train Robbery* din punct de vedere al editării și al tehnicii narrative. O serie de istorici și teoreticieni ai cinemaului au văzut în pelicula lui Hepworth și Fitzhamon elemente de construcție cinematografică vestitoare ale stilului lui David Wark Griffith.

PROGRAMUL TVH

LUNI – 16 decembrie 2013	
06:00	Ecumenica (r)
07:30	Laboratorul emoțiilor (r)
08:00	Film serial – <i>Destine furate</i> (r)
09:00	Preuniversitaria*
10:00	Film documentar – <i>Promotori ai schimbării</i>
11:00	Universitaria*
12:30	Calitatea în educație. Emisiune de prof.univ.dr. Gheorghe Duda
13:00	Film documentar – <i>Supertehnologii</i>
13:30	Film serial – <i>Destine furate</i> (ep. 69)
14:30	Film documentar – <i>Landmarks</i>
15:00	Preuniversitaria*
16:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
17:00	Restart România. Realizator Camelia Spătaru
18:00	Știri
19:00	Obiectiv 2.0. Realizator Ciprian Vasilescu
19:30	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA)
20:30	Sportlife. Realizator Claudiu Giurgea
22:00	Film documentar – Cinemania
22:30	Analiza zilei. Realizatori Simona Șerban și Grațian Moldovan
23:00	Interviurile TVH. Realizator Matei Georgescu
00:00	Film artistic – <i>Surorile Marks</i> (r)
02:00	Obiectiv 2.0 (r)
02:30	Universitaria* (r)
04:00	Calitatea în educație (r)
04:30	Preuniversitaria* (r)
05:30	Film documentar – <i>Supertehnologii</i> (r)

MARȚI – 17 decembrie 2013	
06:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
07:00	Film documentar – <i>Landmarks</i> (r)
07:30	Film documentar – <i>Aventura spațială</i>
08:00	Film serial – <i>Destine furate</i> (r)
09:00	Preuniversitaria*
10:00	Film documentar – <i>Promotori ai schimbării</i>
11:00	Universitaria*
12:30	Școala, absolvenții ei și piața muncii. Emisiune de Monica Avramescu
13:00	Film documentar – <i>Supertehnologii</i>
13:30	Film serial – <i>Destine furate</i> (ep. 70)
14:30	Film documentar – <i>Landmarks</i>
15:00	Preuniversitaria*
16:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
17:00	Restart România. Realizator Camelia Spătaru
18:00	Știri
19:00	Obiectiv 2.0. Realizator Ciprian Vasilescu
19:30	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA)
20:30	Ce zici, te bagi? Realizator Robert Tache
22:30	Analiza zilei. Realizatori Simona Șerban și Grațian Moldovan
23:00	Cinefilia (r)
00:00	Sportlife (r)
01:30	Film documentar- Cinemagia (r)
02:00	Obiectiv 2.0 (r)
02:30	Universitaria* (r)
04:00	Școala, absolvenții ei și piața muncii (r)
04:30	Preuniversitaria* (r)
05:30	Film documentar – <i>Supertehnologii</i> (r)

MIERCURI – 18 decembrie 2013	
06:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
07:00	Film documentar – <i>Landmarks</i> (r)
07:30	Film documentar – <i>Aventura spațială</i>
08:00	Film serial – <i>Destine furate</i> (r)
09:00	Preuniversitaria*
10:00	Film documentar – <i>Promotori ai schimbării</i>
11:00	Universitaria*
12:30	Toată viață învățăm. Emisiune de prof.univ.dr. Emilian Dobrescu
13:00	Film documentar – <i>Supertehnologii</i>
13:30	Film serial – <i>Destine furate</i> (ep. 71)
14:30	Film documentar – <i>Landmarks</i>
15:00	Preuniversitaria*
16:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
17:00	Restart România. Realizator Camelia Spătaru
18:00	Știri
19:00	Obiectiv 2.0. Realizator Ciprian Vasilescu
19:30	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA)
20:30	Film artistic românesc – <i>Parașutiștii</i> (1972) – acțiune
22:30	Analiza zilei. Realizatori Simona Șerban și Grațian Moldovan
23:00	Doctor H (r)
00:00	Călător prin țara mea (r)
01:00	Bun venit în România (r)
02:00	Obiectiv 2.0. (r)
02:30	Universitaria* (r)
04:00	Toată viață învățăm (r)
04:30	Preuniversitaria* (r)
05:30	Film documentar – <i>Supertehnologii</i> (r)

JOI – 19 decembrie 2013	
06:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
07:00	Film documentar – <i>Landmarks</i> (r)
07:30	Film documentar – <i>Aventura spațială</i>
08:00	Film serial – <i>Destine furate</i> (r)
09:00	Preuniversitaria*
10:00	Film documentar – <i>Promotori ai schimbării</i>
11:00	Universitaria*
12:30	Orientarea în carieră. Emisiune de conf.univ.dr. Roxana Păun
13:00	Film documentar – <i>Supertehnologii</i>
13:30	Film serial – <i>Destine furate</i> (ep. 72)
14:30	Film documentar – <i>Landmarks</i>
15:00	Preuniversitaria*
16:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
17:00	Restart România
18:00	Știri
19:00	Obiectiv 2.0.
19:30	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA)
20:30	Film artistic românesc - <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> (1993), dramă
22:30	Analiza zilei
23:00	Cafe-concert. Realizator Sorin Petre
23:30	Omeni aproape invizibili (r)
00:00	Limbajul imaginii filmate (r)
00:30	Curs de limbi străine (r)
01:00	Film documentar – <i>Spectaculoasa lume a automobilelor</i> (r)
02:00	Obiectiv 2.0 (r)
02:30	Universitaria* (r)
04:00	Orientarea în carieră (r)
04:30	Preuniversitaria* (r)
05:30	Film documentar – <i>Supertehnologii</i> (r)

VINERI – 20 decembrie 2013	
06:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
07:00	Film documentar – <i>Landmarks</i> (r)
07:30	Film documentar – <i>Aventura spațială</i>
08:00	Film serial – <i>Destine furate</i> (r)
09:00	Preuniversitaria*
10:00	Film documentar – <i>Promotori ai schimbării</i>
11:00	Universitaria*
12:30	Vorbiți, scrieți românește. Emisiune de prof.univ.dr. Valeriu Marinescu
13:00	Film documentar – <i>Supertehnologii</i>
13:30	Film serial – <i>Destine furate</i> (ep.73)
14:30	Film documentar – <i>Landmarks</i>
15:00	Preuniversitaria*
16:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
17:00	Restart România
18:00	Știri
19:00	Obiectiv 2.0.
19:30	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA)
20:30	Film artistic românesc - <i>Cuibul de viespi</i> (1986), comedie
22:30	Week-end show. Realizator Robert Emanuel
23:30	Ilinca Dumitrescu și invitații săi. Muzica clasică prezentată pe înțelesul tuturor.
00:30	Film documentar – <i>Superstaruri</i> (r)
01:00	Interviurile TVH (r)
02:00	Obiectiv 2.0 (r)
02:30	Universitaria* (r)
04:00	Vorbiți, scrieți românește (r)
04:30	Preuniversitaria* (r)
05:30	Film documentar – <i>Supertehnologii</i> (r)

* Metode de predare interactivă, cursuri aduse în casa telespectatorului de profesori prestigioși. Emisiuni realizate în cadrul Departamentului Învățământ.

SÂMBĂȚĂ – 21 decembrie 2013	
06:00	Film serial – <i>Grachi</i> (SUA) (r)
07:00	Călător prin țara mea (r)
08:00	Film documentar – <i>Animalia</i>
09:00	Ghiozdanul cu surprize. Emisiune de Carmen Fulger
10:00	Laboratorul emoțiilor. Emisiune de Andreea Deneș
10:30	Film documentar – <i>Spectaculoasa lume a automobilelor</i>
11:30	Film documentar – <i>Superstaruri</i>
12:00	Curs de limbi străine
12:30	Limbajul imaginii filmate. Realizator Ion Bucheru
13:00	IT Focus. Realizator Mihai Bătrăneanu
14:00	Liceenii. Emisiune de Tina Toma
15:00	Week-end show (r)
16:00	Ce zici, te bagi? (r)
18:00	Știri
19:00	Petrecere românească. Emisiune de Georgel Nucă
22:00	Film artistic românesc – <i>Omul de lângă tine</i> (1961), dramă
00:00	Petrecere românească (r)
03:00	Ilinca Dumitrescu și invitații săi (r)
04:00	Liceenii (r)
05:00	IT Focus (r)

DUMINICĂ – 22 decembrie 2013	
06:00	Film documentar – <i>Animalia</i> (r)
07:00	Ghiozdanul cu surprize. Emisiune de Carmen Fulger (r)
08:00	Film documentar – <i>Enciclopedia animalelor</i>
09:00	Ecumenica. Realizator Sorin Bejan
10:30	Călător prin țara mea. Realizator Cătălin Maximiuc
11:30	Oameni aproape invizibili. Realizator Iustina Radu
12:00	Liceenii (r)
13:00	Stil și tendințe. Realizator Cristina Matei
13:30	Gala cântecului românesc. Emisiune de Georgel Nucă
16:00	Doctor H. Realizator Teodora Pop Drăgoi
17:00	Bun venit în România. Realizator Simona Șerban
18:00	Știri
19:00	Film documentar – <i>Mormântul lui Iisus</i>
21:00	Film artistic – <i>Îndrăgostiți de Hollywood</i> (SUA, 1998) – comedie
23:00	Cinefilia Realizator Daniel Paraschiv
00:00	Gala cântecului românesc (r)
02:30	Film documentar – <i>Superstar</i> (r)
03:00	Film artistic – <i>Îndrăgostiți de Hollywood</i> (r)
05:00	Weekend show (r)

Duminică ■ 19:00

Mormântul lui Iisus

Film documentar

Regie: Simcha Jacobovici

Mormântul lui Iisus este un documentar co-produs de *Discovery Channel* și *Vision TV* Canada, în care producătorii susțin ipoteza că mormântul de la Talpiot, descoperit în urma unor lucrări de construcții, adăpostește, de fapt, osemintele mai multor membri ai familiei lui Iisus și ale lui Iisus însuși.

Colindatul de ceată bărbătească - în patrimoniul UNESCO

Obiceiul *colindatului de ceată bărbătească* în România și Republica Moldova a fost înscris în lista Patrimoniului cultural imaterial UNESCO, la cea de-a opta sesiune a Comitetului Interguvernamental de Protejare a Patrimoniului Cultural Imaterial, desfășurat la Baku, Azerbaidjan.

Potrivit Ministerului Culturii, colindatul în ceată bărbătească este unul vechi în cultura românească, fiind întâlnit în spațiul Republicii Moldova, în România, dar și în teritoriile aferente spațiului românesc. Originea lui latină a fost discutată repetat și este general acceptată. Timp de secole a însoțit poporul român, articulându-i viața după normele înalte ale eticii și esteticii populare. El concentrează valori de primă importanță ale folclorului muzical, literar, coregrafic, perpetuate prin tradiția oralității. În timpul practicării colindatului sunt luați în considerare toți membrii societății, fiecare are rolul său ca parte a întregului colectiv. Obiceiul a educat în spiritul acestei tradiții sute de generații de copii și de tineri, făcându-i creatori și purtători ai patrimoniului cultural imaterial, cetățeni demni ai comunității. Până în prezent, România apare în *Lista patrimoniului cultural imaterial al umanității UNESCO* cu ritualul *Călușului*, inclus în noiembrie 2005, cu *Doina*, inclusă în octombrie 2009, și cu *ceramica de Horezu* (decembrie 2012).

FILM ARTISTIC ROMÂNESC

Vineri, 20 decembrie, 20:30

Cuibul de viespi (1986), comedie

Regie: Horea Popescu

Distribuție: Gheorghe Dinică; Tamara Buciuceanu, Coca Andronescu

Ecranizare a comediei de moravuri *Gaițele* de Alexandru Kirițescu, acest film este o frescă reușită a Bucureștiului de altădată cu farmecul său dulce-amar.O întreagă tipologie umană este dezvăluită telespectatorilor printr-o galerie de personaje mercantile superstițioase și măcinate de idealuri mărunte, dar care fascinează prin energia afișată în fiecare zi a existenței lor

Sâmbătă, 21 decembrie, 22:00

Omul de lângă tine (1961), dramă

Regie: Șerban Marinescu

Distribuție: Ștefan Iordache, Maia Morgenstern, Victor Rebengiuc; Emil Hossu

Petrini, filosof de profesie, este ridicat de securitate din locuința sa pentru a fi anchetat în legătură cu o scrisoare care la sfârșit conținea o glumă suspectă a unui fost coleg de facultate.

PROGRAMUL RADIO HFM

În sfârșit week-end (08:00-12:00/sâmbătă-duminică) Realizator: Marcel Vicol

Sinteza săptămânii (12:00-13:00/sâmbătă) Realizator: Ioana Babu

Tech News (12:00-13:00/duminică) Realizator: Tiberiu Ursan

Week-end activ (13:00-17:00/sâmbătă-duminică) Realizator: Alex Camburu

80 Remember (17:00-19:00/sâmbătă) Realizator: Robert Tache

Nume: Top 20 (17:00-19:00/duminică) Realizatori: Alina Toma, Alex Craciun

Ocolul Pământului în 60 minute (19:00-20:00/sâmbătă) Realizator: Maria Ilie

Nume: Printre rânduri (19:00-20:00/duminică) Realizator: Iuliana Mardare

Hit Hours (20:00-22:00/sâmbătă) Realizator: Alex Camburu

Povești Nespuse (20:00-22:00/duminică) Realizator: Echipa HFM

Hit the morning (07:00-10:00 – luni-vineri) Realizatori: Alina Toma & Alex Crăciun

Light Zone (10:00-13:00 – luni-vineri) Realizator: Robert Tache

După-amiaza devreme (13:00-16:00/luni-vineri) Realizator: Tiberiu Ursan

Nume: Ambuteiaj (16:00-19:00/luni-vineri) Realizator: Iuliana Mardare

Ultima Ediție (19:00-22:00/luni-joi) Realizator: Maria Ilie

Sportlife (19:00-22:00/vineri) Realizator: Claudiu Giurgea

Cafe Nocturn (22:00-23:00/luni -joi) Realizator: Luminița Bondrea

Sărbători fericite!

Tradiții și obiceiuri de Crăciun la români

sursa: România Pământ cultural; expoziția icoane Asociația Culturală ARTELIER

De unde provine numele de Crăciun?
Englezii îi spun Christmas. Francezii – Noël. Italienii – Natale. Germanii – Weihnachten, Christacht. Spanolii – Noche Buena. Norvegienii – Jul. Suedezi – Oel (Joel). Danezii – Jul. Nașterea Domnului este denumită la români printr-un cuvânt propriu, specific numai poporului nostru: Crăciun. Cu privire la originea acestuia, există o îndelungată dispută filologică. Hașdeu îl deduce din latinescul „Crastinum”, sau din latinescul „creatione, creationis” adică născut la începutul erei creștine.

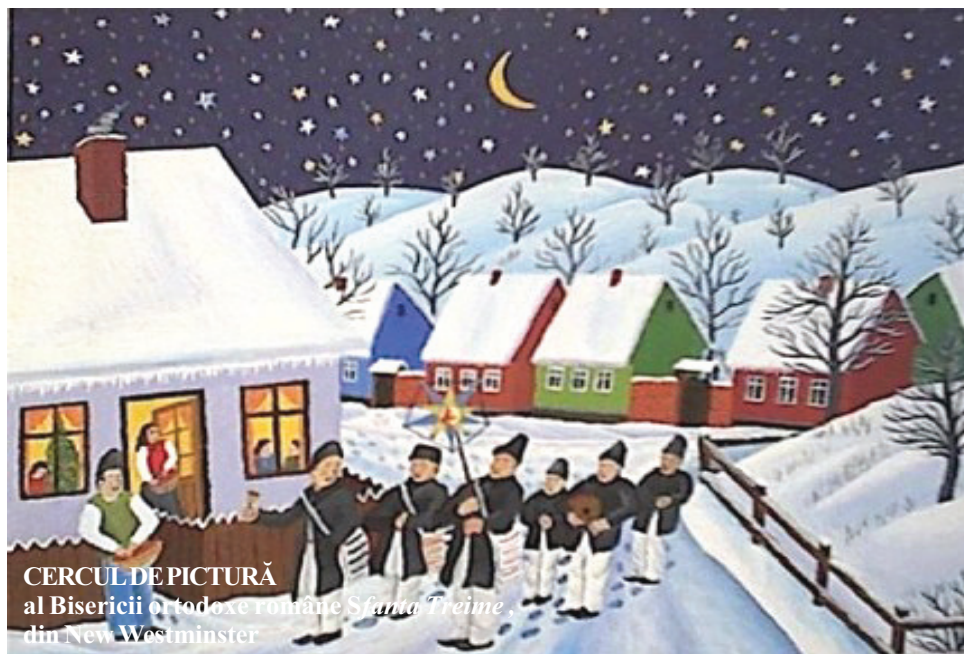
Obiceiuri pitorești: în multe sate românești, în seara de Crăciun, ca și în noaptea de Sfântul Andrei, se ung cu usturoi vitele și grajdurile, pentru ca să nu vină cumva pe acolo strigoi, moroi și alte duhuri necurate. Usturoiul se pune pe coarne, pe frunte, pe spate, făcându-li-se vitelor semnul crucii. Se mai ung și oamenii cu usturoi la frunte, la coate și-n genunchi, precum și ușorii și ferestrele casei, pentru a îndepărta demonii nopții.

Femeia care face colacii pentru Crăciun se duce în grădină cu mâinile pline de aluat și zice către pom așa: „Măr (păr, prun...) astfel de rodnic să fii precum stă aluatul pe mâinile mele”.

În unele părți, este obiceiul ca, în ziua de Ajunul Crăciunului, dascălii tineri bisericești să **umblă cu icoana**. Este vorba despre o icoană pe care este zugrăvită nașterea lui Iisus Hristos, în mijlocul staulului. Întră în casă și începe a cânta troparul nașterii Mântuitorului.

Sfințirea mesei de ajun în Moldova este foarte veche. Preotul intră în casele oamenilor și sfințește mâncarea de post. Nimeni nu are voie să descopere masa până nu intră preotul pe ușă. Preotul blagoslovește masa de post, gustă primul din bucate, apoi cei ai casei.

Un alt obicei se referă la **Moșii de Crăciun**, obicei care constă în coacerea colăceilor de post înainte de Crăciun și de dulce de Crăciun. Colăceii se dăruiesc colindătorilor. Vechi este și **stropitul cu aghiazmă**, care se făcea cu o crenguță de laur. La noi, locul laurului a fost luat de busuioc, floare care a căpătat în tradiția noastră un adânc caracter mistic.

CERCUL DE PICTURĂ al Bisericii Ortodoxe Române Sfânta Treime din New Westminster

Crăciunul este sărbătoarea Nașterii lui Iisus Hristos, care ține trei zile și aduce în casele românilor lumina unor frumoase obiceiuri și tradiții. Sărbătorile de iarnă au începuturi străvechi, diferite. Cu această ocazie, se fac urări de sănătate, bucurie și belșug. În calendarul ortodox actual, cele trei zile de Crăciun se încheie cu sărbătoarea Sfântului Ștefan. Toate zilele de Crăciun sunt sortite revederii părinților, neamurilor și prietenilor, așa că lumea, „cu mic cu mare”, merge în vizită și așteaptă oaspeți.

Cum s-a statornicit serbarea nașterii lui Iisus la 25 decembrie?
Biserica creștină, cea de la început, cunoștea numai sărbătoarea de Paști. Sărbătoarea Nașterii nu datează decât din secolul al II-lea. A fost instituită de Telephor, succesorul lui Sixte I-ul, care a fost martirizat în anul 139, după 11 ani de pontificat. La început, data când se sărbătorea Nașterea Domnului era schimbătoare și se celebra, de obicei, în luna mai. A devenit fixă în sec. al IV-lea, sub pontificatul lui Iulius I-ul, care, după avizul doctorilor în teologie, a hotărât ca dată neschimbătoare 25 decembrie, sau, mai exact, noaptea de 24 spre 25 decembrie. În secolul al VIII-lea, această noapte se petrecea în biserica împodobită cu picturi mărețe și splendid luminată, într-o atmosferă de cântări sfinte, în citiri, în felurite rituri. După ce a fost, mai întâi, în luna mai, sărbătoarea a trecut la 6 ianuarie, când Iisus a schimbat apa în vin, în Cana din Galileea; introducerea definitivă, în biserica romană, a zilei de naștere a lui Iisus, la 25 decembrie, a fost făcută, de Papa Liberin, în anul 354. În biserica bizantină, ziua de 25 decembrie, ca zi de naștere a lui Iisus, a fost introdusă după 32 de ani, la 386, de către Sfântul Ioan Gură de Aur.

Nopatea de Crăciun
Viorica Farkaș

Moș Ajunul, 23-24 decembrie, este o sărbătoare îndrăgită mai ales de copii. Aceștia merg din casă în casă cu un săculeț și un bețișor numit colindă și capătă colinde, adică mere, nuci, colaci, covrigi, bani, după ce au cântat „Bună dimineața la Moș Ajun”.

În noaptea de 24-25 decembrie este vremea **colindelor**. În țara noastră acestea diferă de la o regiune la alta. **Colindele copiilor** sunt scurte, vestesc sărbătoarea Crăciunului, urează belșug, sănătate și daruri convenite ca răsplătă pentru urare.

Colindele de ceată vorbesc despre înțelepciunea gospodarului, bogăția gospodăriei, despre viața de la țară, despre vitejia flăcăilor, frumusețea fetelor, dar și despre nașterea lui Iisus, întâmpinarea noului an. Colindele sunt străbătute de optimism și exprimă dorințele și speranțele oamenilor.

Zorile. Aproape de ivirea zorilor vin cete de copii și cântă pe la ferestre. În această noapte copiii primesc cadourile de la Moș Crăciun. Ei așteaptă cu emoție noaptea darurilor.

Cu **Steaua** merg copiii din prima zi de Crăciun și până la Sfântul Vasile. Este un obicei cu caracter religios, creștinesc. Ea simbolizează steaua care a condus pe cei trei magi la Bethlehem, în satul unde s-a născut Iisus Hristos. De unde au venit magii

călători? După Tertulian, din Arabia; după alții din Persia. Sfântul Leon spune că au fost trei magi: Melchior, Gaspard și Balthazar. Alte legende spun că au fost patru magi, unul s-a pierdut în negura timpului. Copiii care merg cu **Steaua** se numesc stelari, colindători sau crai.

Plugușorul este un colind vechi de mii de ani. Își are originea în datele legate de începea noului an agricol. Pe vremuri, Anul Nou venea primăvara, odată cu renașterea naturii. Atunci, se mergea prin sate cu pluguri trase de boi, împodobite cu brazi; de aici și numele de plugușor. Cu plugușorul se merge în ajunul Anului Nou sau chiar în ziua de Sfântul Vasile și se fac urări pentru Noul An, de sănătate, de bunăstare, de bucurie și fericire, se descriu muncile agricole. Se folosesc obiecte: plugul, buhaiul, ce imită mugetul taurului, bici, clopote, tălângi, brad împodobit. În funcție de vârsta participanților colindători, se poate vorbi de **plugușorul copiilor** sau **plugul flăcăilor**.

Viceimul (Irozii) sau **Viflaimul** (de la **Bethleem**) este un obicei vechi, uitat de-a lungul anilor, practicat între Crăciun și 6 ianuarie, care constă în dramatizarea momentului nașterii lui Iisus. Obiceiul a apărut din nevoia creștinilor de a apropia sufletele oamenilor de Iisus și cuprinde momentele: venirea magilor după stea, primirea lor de către Irod, șiretenia acestuia de a afla copilul, înfruntarea necredinței. Personajele sunt: Irod, ofițerul, trei crai de la răsărit, copilul, ieslea, moșul, ciobanul și alții.

Jienii este o piesă cu tematică haiducească, referitoare la faptele legendare ale unui haiduc. Piesa începe prin prezentarea haiducilor, care își așteaptă căpetenia. După ce aceasta vine, apare și potera. Se iscă o dispută între comandantul poterei și căpitanul haiducilor. Acesta din urmă este prins și legat. Haiducii intervin, tratează pentru eliberarea conducătorului lor, obținând aceasta, fie convingându-l pe căpitan să adere la lupta lor, fie cumpărându-l.

Anul Nou a fost din timpuri vechi și a rămas marea sărbătoare după **Crăciun**. Obiceiurile mai cunoscute și practicate de Anul Nou pe la noi sunt acelea de a face daruri, felicitări, slujbe la biserică, colaci, aprinsul candeliei, plugușorul, sorcova, jocurile cu măști.

Sorcova este un obicei vechi, întâlnit la mai multe popoare, însă, în loc de băț împodobit cu flori, folosit la noi, la romani se mergea cu ramuri de măsline sau de laur. Înainte, sorcova se făcea din mlădițe

În așteptarea sărbătorii Crăciunului, oamenii pregătesc **pomul de Crăciun**, tradiție preluată de la germani, acum 3-400 de ani. Tradiția prezenței frunzelor verzi în casă este mult mai veche, de pe vremea romanilor, care împodobeau, iarna, încăperile cu frunze de brad. Pomul împodobit cu lumânări aprinse și cu daruri este în Germania cunoscut sub numele de Christbaum. După Primul Război Mondial, obiceiul s-a răspândit și la românii ortodocși. Azi, pomul de Crăciun încărcat cu jucării și daruri e prezent în fiecare casă, deși nu este folclor pur românesc, ci de import. **Bradul** este considerat arborele cunoașterii, simbolul vieții, bogăției, prosperității. După împodobirea bradului cu ghirlande, globuri și betea, **se decorează ferestrele** cu diferite benzi de hârtie colorată. Se prind, de asemenea, figurine mici cu brazi, stelute fulgi, inimioare, inscripții cu urări. **Camera se împodobește** cu coroane de brad, care se pun deasupra ușii sau a mesei, pentru a aduce noroc și înțelegere în casă. Se aprind pentru puțin timp lumânări, la început una, apoi pentru fiecare săptămână de post încă una, astfel încât, de Crăciun se vor aprinde toate cele patru lumânări. Camera se mai poate împodobi cu **Ieslea lui Iisus**, un obicei frumos, care contribuie la crearea atmosferei de sărbătoare. Ieslea reproduce scena biblică a nașterii lui Iisus. Tot în cameră se poate afișa **Calendarul cu surprize**, calendar care poate fi confecționat cu ușurință din carton. În fiecare din cele 24 zile până la Crăciun (începând cu 1 decembrie), copiii pot găsi într-un săculeț câte o surpriză: bomboane, culori, cărți de colorat, baloane, globuri, nuiele etc.

sursa: alibazar.wordpress.com

tinere, care se puneau în apă de Sfântul Andrei, iar de Anul Nou, dacă înfloreau, aduceau noroc. Azi se pune, în loc de crenguțe, grâu și, după ce crește frumos, se dăruiește de Anul Nou celor dragi sau se păstrează în casă ca semn al belșugului. **Sorcova** este cuvânt de origine slavă, însemnând 40, exact numărul de lovituri ce se dau cu sorcova asupra celui cărui a se urează. Cu sorcova se merge de Anul Nou. Copiii merg câte unul sau în grup și fac urări de sănătate și prosperitate.

Semănatul este obiceiul prin care grupuri mici de copii, având trăistuțe cu grâu, orz, secară, merg pe la casele oamenilor și le presară în gospodării și le adresează urări de sănătate și bunăstare.

Capra. Jocurile cu mască au ca punct central caprele cu bot de lemn care clămpăne, fiind acționat printr-o sfoară de cel care joacă și care stă ascuns sub un covor. Capra este împodobită cu panglici lungi, multicolore, din hârtie colorată, clopoței. Coregiul prezintă diferite scene comice. Moșul e îmbrăcat cu un cojoc întors pe dos sau cu o piele de capră sau cu zdrențe. Pe față, are o mască, are barbă, poartă o căciulă și are cocoasă. De asemenea, poartă clopoței, tălângi și o sabie. Diferite manifestări mimice și dramatice populare își au originea în străvechi practici primitive și rituri magice.

Boboteaza este o sărbătoare care, la 6 ianuarie, sărbătorește Botezul Domnului în apele Iordanului, îndeplinit de Sfântul Ioan. Curățirea prin apă este mai veche decât creștinismul; își are originea în antichitate. Taina Botezului apare în multe colinde, în unele fiind prezentată și figura Sfântului Ioan.

Cu **Sfântul Ioan** (7 ian.) se încheie ciclul sărbătorilor de iarnă. (G.N.)